

Saksframlegg

FRAMTIDIG SKOLESTRUKTUR FOR GRUNNSKOLEN I TRONDHEIM KOMMUNE –

NY BEHANDLING

Arkivsaksnr.: 08/36412

::: Sett inn innstillingen under denne linja

Forslag til innstilling:

Bystyret vedtar følgende for framtidig skolestruktur:

1. Kalvskinnet skole legges ned fra 1. august 2010 og anlegget leies ut foreløpig for en 10-årsperiode.
2. Skolebygget på Lilleby skole brukes kun som grunnskole fra 2015. Arealer som i dag benyttes til helsestasjon og Dagskole frigjøres etter hvert som elevtallsveksten setter inn.
3. Ranheim "gamle" skole legges ned som skole fra 1. august 2010 og eiendommen avhendes eller overføres til andre formål.
4. I tilknytning til rehabilitering av Huseby skole, beregnes kapasiteten slik at ungdomstrinnet på Stabbursmoen skole kan flyttes til Huseby skole.
5. Rosten skole blir fra 1. august 2010 ungdomsskole for hele Tillerbyen. Dette innebærer at Tonstad skole ikke tar opp nye elever på ungdomstrinnet fra 1. august 2010 og fra 1. august 2012 blir en ren 1-7 skole.
6. Okstad skole legges ned og overflyttes til Sjetne skole når den er rehabilitert. Skoleanlegget på Okstad benyttes til barnehageformål.
7. Bystyret vedtar å innføre fleksible grenser i visse opptaksområder som strategi for effektiv arealutnyttelse. Forslagene til grensejusteringer tas til etterretning. Rådmannen har fullmakt til å gjennomføre endringer i opptaksområder etter fortutgående høring blant berørte skoler. Formannskapet orienteres om de endringer som gjennomføres per 1. august 2010.
8. Bystyret tar til etterretning behovet for nye skoler i østområdene og vil ta konkret stilling til dette i forbindelse med framtidige økonomiplaner og i egne saker.

::: Sett inn innstillingen over denne linja

... Sett inn saksutredningen under denne linja

Saksutredning:

1 BAKGRUNN

Bystyret ba i 2008 rådmannen utrede strukturelle tiltak i en skolebruksplan. Som en oppfølging laget rådmannen et høringsnotat om skolestruktur datert 30.09.2008. Notatet pekte på utfordringer og muligheter Trondheim kommune står overfor når det gjelder bosettingsmønster og elevtallsutvikling. På bakgrunn av høringene la rådmannen opp til en beslutningsprosess i tre faser:

1. Vurdering av alternativer i forhold til skolenedleggelser.
2. Vurdering av alternativer i forhold til endringer av skolekretsgrenser.
3. Vurdering av alternativer i forhold til nybygg/rehabilitering/vedlikehold.

Som første fase la rådmannen fram bystyresak nr. 02/09, "Framtidig skolestruktur for grunnskolen i Trondheim. Del 1: Skolenedleggelse". I denne saken ble det gitt en samlet framstilling av skolebyggenes bygningsmessige kvalitet, uteområder, elevtallsutvikling, skoleanleggenes egnethet ved elevtallsøkning, trafikkforhold og skolevei, økonomi og skolen som nærmiljøarena. Bystyret behandlet saken i sitt møte 29.01.09 og fattet følgende vedtak:

1. Saken sendes i retur til rådmannen.
2. Det blir ingen skolenedleggelser i 2009.
3. Avgjørelse om eventuelle skolenedleggelser og sammenslåinger tas i forbindelse med skolegrensesaken, slik at dette kan vurderes i sammenheng.
4. I den videre behandling av saken skal følgende spørsmål og forhold belyses:
 - Avklaring og konsekvenser for Musikk- og kulturskolens bruk av skolebyggene i Trondheim.
 - Skolestruktur i forhold til framtidig byutvikling.
 - Skolebyggenes fysiske utforming i forhold til pedagogisk plattform (klasserom, åpne skoler, kombinasjon).
 - Forskriftsmessige krav til miljø, ventilasjon, brann mv sin betydning for investeringskostnader.
 - Trafikksikkerhet – kostnader ved planfri overgang.
 - Oversikt over sosioøkonomiske konsekvenser for budsjettene ved de enkelte skoler.
 - Vurdering av ny skole til erstatning for Lilleby og Lade skoler.
 - En ny vurdering av økonomiske besparelser ved skolestrukturendringer som kan komme hele Trondheimsskolen til gode.
 - Det utredes om det er mulig å ha felles administrasjon på noen av de skolene som ligger nær hverandre, samt hva de økonomiske besparelsene en slik felles administrasjon kan gi.
 - En vurdering av om TK kan tilby et alternativt skoletilbud utover dagens tilbud.

Som oppfølging av dette vedtaket gir denne saken en samlet framstilling av de tre fasene beskrevet over: Skolenedleggelser, endringer av skolekretsgrenser og nybygg/rehabilitering/vedlikehold. Spørsmål og øvrige forhold bystyret har bedt rådmannen belyse, tas opp løpende i teksten.

2 HENSIKTMESSIG SKOLESTRUKTUR

Trondheimskolene har vært i en stabil elevtallsperiode. Tunge rehabiliteringsprosjekter nærmer seg fullføring og Kommuneplanens arealdel for perioden 2008-2018 er på plass. Rådmannen vurderte derfor i 2008 at det var riktig tidspunkt for å vurdere arealsituasjonen. I dette ligger å vurdere antall skoler, lokalisering, skolekretsgrenser, samt behovet for vedlikehold, rehabilitering og nybygg. En tilsvarende gjennomgang ble sist foretatt i 2002.

Trondheim kommune

Trondheim kommune har de siste årene prioritert rehabilitering av skolebygg og oppgradering av disse til en forskriftsmessig standard. Bystyrets vedtak om at rehabilitering skal gå foran plassmangel, har gitt et økende antall paviljonger ved flere av skoleanleggene. Samtidig har kommunen et etterslep i forhold til vedlikehold, rehabilitering og nybygg. Trondheim kommune vil derfor fortsatt ha et betydelig investeringsbehov knyttet til skoleanlegg.

Gode betingelser for læring skapes ved hjelp av ulike innsatsfaktorer: Godt kvalifiserte lærere, hensiktsmessige skoleanlegg, lærebøker og utstyr tilpasset de læringsmål elevene til enhver tid arbeider mot, med mer. Arealkostnader utgjør opp mot 30 prosent av skolens brutto utgifter. Bygging, vedlikehold og drift av skoleanlegg utgjør dermed en betydelig andel av den kommunale ressursfordeling og ressursbruk.

Rådmannen vurderer at det er behov for å sikre at en størst mulig andel av skolebudsjettet går til lærertetthet. Det er derfor en målsetting for rådmannen å tilstrebe en kostnadseffektiv skolestruktur.

Forslag om endringer i skolestrukturen tjener derfor to formål:

- å ha tilstrekkelig kapasitet i de ulike boligområdene
- å skjerme lærertettheten

Gjennom å redusere bygningsmassen i områder av byen der elevtallet er lavt, og øke elevtallet der skoler har ledig kapasitet, frigis midler til undervisningsformål og håndtering av rammekutt på skoleområdet. Det er behov for utvikling og drift av nye skolearealer i områder der elevtallet øker. Samtidig skal skolearealer oppgraderes og settes i stand fortløpende.

Skoleanleggene har flere funksjoner og kvaliteter det må tas hensyn til. Skoler er kulturhus og tjener som møteplasser i nærmiljøet for barn og familier, for lag og organisasjoner. Trondheim kommunale kulturskole (TKK) og idrettslagene bruker de kommunale skoleanleggene mest systematisk. Men også andre deler av det frivillige kulturliv bruker skolens lokaler på ettermiddagstid og i helger. På denne måten er skoleanleggene en viktig del av den offentlige infrastrukturen i bomiljøene. Dette er utredet i saken fra 2008 og blir ikke ytterligere omtalt i foreliggende sak.

Hvilken betydning skolens utearealer har for nærmiljøet varierer og er avhengig av standarden på anleggene. Der det er ballbinge, kunstgressbane eller andre installasjoner knyttet til anlegget er det stor aktivitet.

3 SKOLESTRUKTUR I FORHOLD TIL FRAMTIDIG BYUTVIKLING

Erfaringene fra skolestruktursaken i 2002 viser at elevtallet ble overvurdert i sentrumssonen og vurdert for lavt i boligområder etablert før 1980. En forklaring er at det har gått en flyttestrøm av etablerte uten barn fra områdene utenfor sentrumssonen og inn i de nybygde boligene i sentrum, mens barnefamilier har flyttet motsatt vei.

Høringsnotatet om skolestruktur datert 30.09.2008 bygde på befolkningsprognoser fra arbeidet med kommuneplanens arealdel i 2007. Disse ble utarbeidet med utgangspunkt i situasjonen 01.01.2006. I prognosene ble det foretatt en korreksjon der man tok hensyn til at utbyggingen av flere store leilighetsprosjekter i sentrum ikke hadde gitt uttelling i barnetallet slik tidligere prognoser forutsatte.

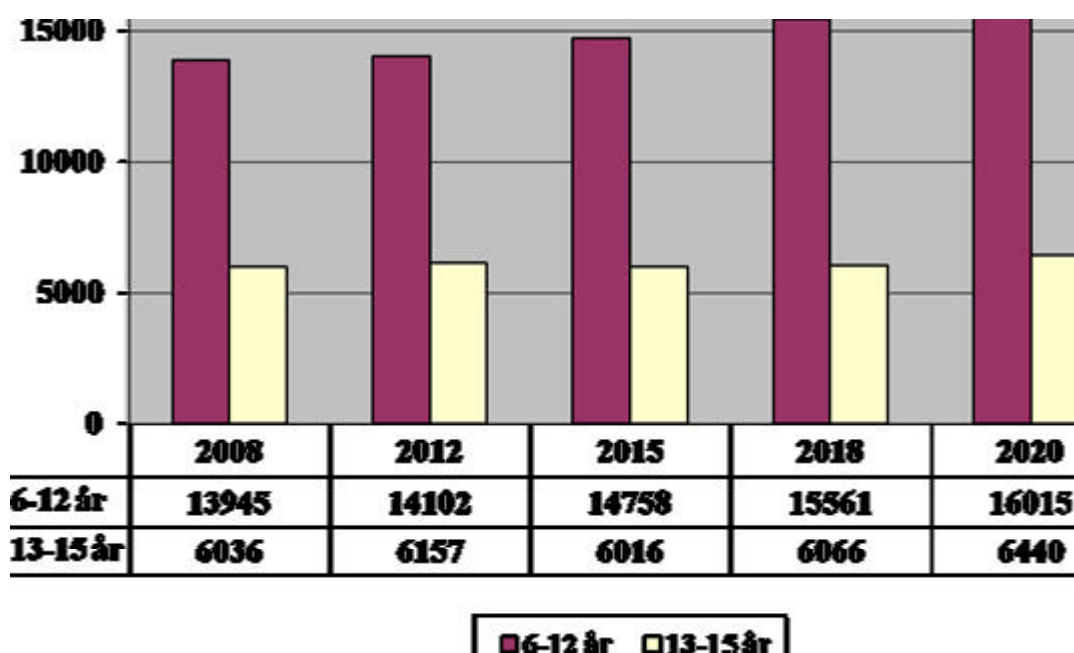
Antallet unge (20-29 år) har etter 2006 økt kraftig som følge av innflytting. Vi ser også at antallet barn

Trondheim kommune

under skolealder er økende og på sitt høyeste på over 10 år. Dette gjør rådmannen svært usikker på hvordan situasjonen i sentrum vil utvikle seg.

Siden 2007 har prognosearbeidet blitt videreutviklet og utvidet til å gjelde hele Trondheimsregionen. Rådmannen har laget fram et eget saksframlegg om "Nye befolkningsprognoser for Trondheimsregionen september 2009" parallelt med denne saken. Her presiseres det at prognosene i dagens situasjon er spesielt usikre på grunn av raske skiftinger i sentrale forutsetninger som innflytting og fruktbarhet de senere år.

De fleste konklusjoner i denne saken har elevtallsprognosene datert 01.09.09 som utgangspunkt. Det er viktig å huske at elever som begynner på barnetrinnet i 2015 blir født i inneværende år. Det betyr at elevgrunnlaget for skoleåret 2015 er kjent. Det vi ikke kan forutse, er hvor de bosetter seg og hvilke skolevalg de gjør. På samme måte kjenner vi elevgrunnlaget på ungdomstrinnet fram til 2022. Det er på denne bakgrunn vi med sikkerhet kan si at elevgrunnlaget på barnetrinnet øker fra 2012 til 2015 og på ungdomstrinnet fra 2019. Etter 2015 bygger en vekst i elevgrunnlaget på barnetrinnet på prognoser og prognoseforutsetninger, tilsvarende på ungdomstrinnet fra 2022. Figuren nedenfor viser de oppdaterte prognosene for elevgruppene i utvalgte år. Prognosealternativet som er brukt, brytes i kapittel 9 ned på skolenes opptaksområder.

Figur 1: Ulike elevgrupper i trondheimsskolen per 01.01 i utvalgte år.

De endrede prognosene har gjort sluttvurderingen av skolebruksplanen krevende. Rådmannen er opptatt av at den framtidige skolestrukturen skal understøtte vedtatte strategier om at byen skal fortettes. Bydelene skal ha et allsidig bomiljø med kommunale tjenester, kultur og gode uteområder. I de siste årene har strategiene blitt utfordret som følge av flere studenter, og som følge av økende hyblifisering og etablering av en stor andel små leiligheter i sentrumssonen. Videre har stor innflytting til kommunen medført en endret alderssammensetning i befolkningen.

Formannskapssaken om "Nye befolkningsprognoser for Trondheimsregionen september 2009" viser at

Trondheim kommune

”Trondheim kommune og trondheimssamfunnet må forberede seg på en høyere befolkningsvekst enn tidligere antatt. Dette vil skape en del utfordringer, i første rekke for barnehager og skoler, men også for andre områder på lengre sikt. Det meste av veksten ventes i områder med mye boligbygging (områder som Ranheim/Charlottenlund og Tillerbyen), men de fleste bydeler vil ta del i veksten, kanskje med unntak av vestlige områder (Byåsen) der det kun ventes en beskjeden boligbygging og tilsvarende befolkningsvekst. Usikkerheten er størst i sentrum, men også her må vi forvente en befolkningsvekst. De utfordringene kommunen står overfor og usikkerheten knyttet til prognosene, antyder at varsomhet i strategiske valg og disposisjoner kan være nødvendig framover”.

3.1 Elevtallsvekst og arealbehov

Prognosene for befolkningsutviklingen i et område legges til grunn for om det bygges ny skole eller tilbygg til eksisterende skole. Så lenge opptaksområdet for en skole ikke får en vekst ut over 600 elever på barnetrinnet, 550 elever på ungdomstrinnet eller 700 elever for en 1-10 skole, løses arealutfordringene gjennom tilbygg og/eller grensejusteringer. Det er viktig å presisere at det med vekst ikke menes naturlige variasjoner, men en vekst i størrelsesorden 20-30 elever eller mer på et årstrinn.

Behovet for utvidelse av skolekapasitet er avhengig av når man planlegger oppstart av et utbyggingsprosjekt. Oppstartsår vurderes vanligvis i forhold til planstatus der planavklarte prosjekter tillegges større vekt i prognosene, men det gjøres både for optimistiske og for pessimistiske anslag. Utbygningsperioden anslås i forhold til prosjektets størrelse. Når det gjelder oppstart for et prosjekt, kan kommunen regulere framdriften gjennom rekkefølgekrav i reguleringsplanen. Resultatet uten slike rekkefølgebestemmelser er ofte en hurtigere vekst i elevtallet og en høyere elevtallstopp enn det prognosene sa. Det er derfor viktig å supplere prognosene med fødselsstatistikk for å gi det beste bildet av årskullene fram mot skolestart. Behovet for nye areal melder seg fra den dagen elevtallsveksten kommer på begynnertrinnet.

Vurderingene i denne saken bygger både på de kjente utbyggingsplanene i området fram mot 2020 og utbygningspotensialet for nye boliger fram mot 2035. Det er viktig å ha et langsiktig perspektiv fordi etablering av nye skoleanlegg er areal- og ressurskrevende. Planlegging av den kommunale infrastruktur, blant annet skole og barnehage, må være tidlig på plass når et område skal utvikles.

Trondheim kommune har stor vekst i forhold til skolekapasitet ved Ranheim og Charlottenlund på barnetrinnet og Hoeggen og Ugla på ungdomstrinnet. Fram mot 2020 antas dette også å gjelde områdene Lilleby/Lade, Ranheim/Charlottenlund/Brundalen/Dragvoll, Utleira og Tillerbyen på barnetrinnet, og skolene Lade, Charlottenlund og områdene Nardo/Dragvoll og Tillerbyen på ungdomstrinnet.

3.2 Gjennomføring av endringer i skolestruktur

Bygging av nye skoler, nedlegging av skoler og justering av grenser mellom skoler oppleves ofte som problematisk. Dette må kommunen ta hensyn til når skolestrukturen justeres eller endres. Den mildeste måten å gjennomføre endringer i skolestrukturen på er å utfase eksisterende grenser over tid. Det betyr at de nye grensene praktiseres for de som skal begynne på skolen. Man unngår da å flytte enkeltelever til andre skoler. For en barneskole vil endringer da ta sju år, mens de for en ungdomsskole vil ta tre år. Elevene vil oppleve en slik utfasing mindre negativt siden de får fullføre skolegangen ved den skolen de har startet ved. En kombinasjon av utfasing og samlet utflytting fra skoleanlegget kan være en vei å gå. En måte å gjennomføre dette på er at driften for eksempel fortsetter i 3-4 år, uten at det tas i mot nye elever på begynnertrinnet.

Denne framgangsmåten er særlig aktuell når det i enkelte områder kan bli nødvendig med hyppige

Trondheim kommune

grensejusteringer. For å ivareta en viss forutsigbarhet er det ønskelig å tydeliggjøre i hvilke områder det kan bli årlige grensejusteringer. Ved en skolenedleggelse vil en utfasing over tid være uheldig, både faglig, arbeidsmiljømessig og økonomisk.

3.3 Konklusjon

Prognosene viser at Trondheim kommune vil oppleve en betydelig vekst i elevtallet. Dette tilsier at det vil være nødvendig med endringer i skolestrukturen. I noen områder av byen vil det være tilstrekkelig med grensejusteringer, mens det i deler av byen med sterk elevtallsvekst vil bli nødvendig med nye skoleanlegg. Samtidig vil det i områder der vi har overkapasitet være naturlig med avvikling av skoler for å redusere kostnader. Hvor raskt endringer i skolestrukturen kan gjennomføres avhenger av type endring.

4 SKOLEBYGGENES FYSISKE UTFORMING

Bystyret har bedt rådmannen belyse skolebyggenes fysiske utforming i forhold til pedagogisk plattform (klasserom, åpne skoler, kombinasjon) og forskriftsmessige krav til miljø, ventilasjon, brann mv sin betydning for investeringskostnader.

Skolebyggenes fysiske utforming og tilstand antas å ha betydning både for trivsel og læring og for kostnadene både på investeringsbudsjett og driftsbudsjett.

4.1 Forskriftsmessige krav til miljø, ventilasjon, brann mv

Rapporter tyder på at de forskriftsmessige krav til ventilasjon og miljø stort sett er ivaretatt ut fra forutsetningene som lå til grunn da bygget ble bygd. Trondheim kommune har ca 20 skoler med byggeår 1968-1983 som ikke er rehabiliterte, og der den tekniske infrastrukturen nå er mellom 25-40 år.

”Trangboddhet”, garderobefunksjoner og toalettforhold er de største utfordringene som løftes fram i blant annet elevundersøkelsene når det gjelder miljø. Gjennom forprosjektering ved rehabilitering og ved skolestart for funksjonshemmede elever blir det synliggjort omfattende mangler med hensyn til tilgjengelighet, garderobe- og toalettforhold og oppstillingsplasser for tekniske hjelpemidler.

Skolebyggene gjennomgår for tiden en omfattende branndokumentasjon med hensyn til både personsikkerhet og verdibevaring.

Rådmannen har redegjort for situasjon og behov for de ulike skolene under gjennomgangen av opptaksområdene i senere kapittel. Det er ikke utarbeidet spesielle økonomiske oversikter utover det som framgår og ligger til grunn for vedlikeholdsbudsjettene for Trondheim Eiendom og i de årlige Økonomiplandokumentene. Rådmannen henviser derfor til disse.

4.2 Skolebyggenes fysiske utforming i forhold til pedagogisk plattform

Det er rimelig stor enighet om at det fysiske miljøet er en rammefaktor som virker både stimulerende og hemmende på læringsmiljøet, men forskningen på området er begrenset. Bystyret har vedtatt en evaluering av våre skolebygg, som vil danne grunnlag for utformingen av de prosjektene som vil komme. Rådmannen går derfor ikke inn på disse problemstillingene i foreliggende sak.

Rådmannen har forutsatt at følgende problemstillinger er relevante i sammenheng med skolestruktur:

- Er de åpne og fleksible løsningene mer kostnadskrevende enn tradisjonelle klasseromsskoler?
- Kunne noen av rehabiliteringsprosjektene som står for tur gjennomføres til en lavere kostnad enn hittil beregnet, dersom man beholdt de gamle klasseromsstrukturene?

Det er gjennomført sammenligninger med andre tilsvarende kommuners kostnader med skoleanlegg. Våre skoleanlegg med fleksible arealløsninger har en kvadratmeterpris som er på nivå med kostnaden på andre løsninger.

Ett av hovedpoengene med våre bygningsmessige løsninger er å ha fleksibilitet i forhold til økninger i elevtallet. Rådmannen har ikke beregnet en samlet økonomisk effekt av dette, men mener at det har spart oss for påbygging eller annet tilleggsareal i flere situasjoner.

Bystyret har vedtatt at rehabilitering i en periode skulle gå foran arealutvidelser. Det siste behovet er derfor i stor grad dekket gjennom leie og kjøp av paviljonger.

Behovet for funksjonsforbedringer i forhold til pedagogiske løsninger er aldri alene tilstrekkelig grunn for rehabilitering, verken når det gjelder små eller store prosjekter. Funksjonsforbedringer gjennomføres i tilknytning til rehabiliteringer der dette vil være med på å øke bruksverdien av anlegget. Slike endringer kan innebære løsninger som gjør at man kan drive anlegget på en mer kostnadseffektiv måte.

4.3 Konklusjon

Når det gjelder forskriftsmessige krav til miljø, ventilasjon, brann mv. er tilstanden i Trondheim god.

De åpne løsningene gir fleksibilitet i forhold til at lokalene kan benyttes i et lengre tidsperspektiv, uavhengig av de til enhver tid rådende pedagogiske strømninger. De åpne arealene er kostnadseffektive å bygge, gir større fleksibilitet og mer effektiv arealutnyttelse.

Rådmannen vil søke å skille ut den delen av rehabiliteringskostnadene på enkeltprosjekter som er begrunnet i pedagogiske løsninger og ikke i rene bygningmessige standarder. I dette ligger også å vurdere om kostnadene kan forsvares med tanke på at det kan utsette behovet for senere arealutvidelser.

5 TRAFIKKSIKKERHET PÅ SKOLEVEIEN

Bystyret har bedt rådmannen belyse kostnader ved planfri overgang som trafikksikkerhetstiltak.

En trygg skolevei er ikke nødvendigvis en risikofri skolevei. En grunnleggende premiss for denne saken er at alle elever skal ha en trygg skolevei. Alle valgte skoletilknytninger og grensejusteringer søker å ivareta målet om en trygg skolevei. Der dette ikke oppnås, kommenteres dette særskilt.

En trygg skolevei oppnås ved planfri kryssing av vei eller ved gjerde mellom veibane og fortau. Ved gjennomføringen av seksårsreformen i 1997 utarbeidet Statens vegvesen v/ Vegdirektoratet retningsgivende kriterier for trygg skolevei. Der kriteriene brytes er dette grunnlag for et vedtak om skoleskyss.

Trafikksikkerhet brukes i mange sammenhenger som argument mot endringer av skolegrenser og skolenedleggelse. I forbindelse med forrige framsending av saken ble dette brukt aktivt av motstanderne av skolenedleggelse, til tross for at flere elever allerede i dag bruker denne skoleveien. Det er likevel rimelig å anta at risikoen øker med antallet personer som bruker veien.

Planfrie krysningspunkt for myke trafikanter vil ikke bare ha betydning for skolebarn til og fra skolen, men bety mye for andre trafikanter. Således representerer planfrie kryss en stor trafikksikkerhetsmessig gevinst

Trondheim kommune

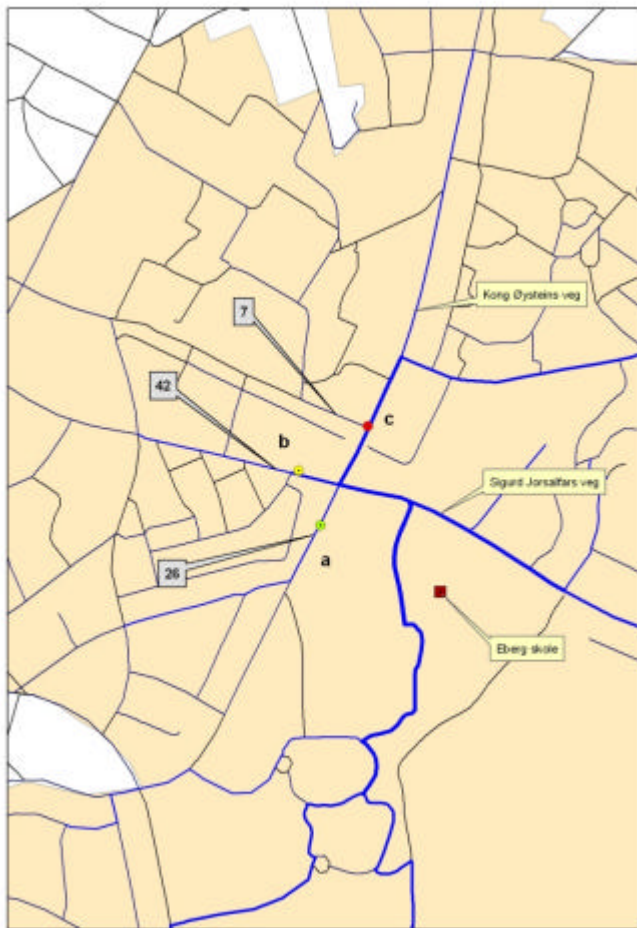
for allmennheten. Rådmannen har i forlengelsen av Bystyrets behandling av b.nr. 02/09 utredet planfri kryssing både over Kong Øysteins veg ved Eberg skole og over Eidsvoll's gt ved Singsaker skole.

5.1 Kryssing av Kong Øysteins veg ved Eberg skole

Ledelsen ved Eberg skole opplyser at 26 av skolens elever fra høsten 2009 kommer fra vestsiden av Kong Øysteins veg, det vil si fra eksisterende Berg skolekrets. Disse elevene har av ulike grunner søkt seg til Eberg skole.

De fleste av elevene som er bosatt på vestsiden av Kong Øysteins veg, bor i området mellom Sigurd Jorsalfars veg og Valentinlystvegen. Det naturlige kryssingspunktet over Kong Øysteins veg for elevene vil være ved kryssområdet Kong Øysteins veg/ Sigurd Jorsalfars veg, altså i dagens lysregulerte overgang.

Ved en eventuell nedleggelse av Berg skole vil Eberg skole få overført elevene som er bosatt øst og sør i Berg skolekrets. Dette omfatter grunnkretsene 3104, 3108 og 3109, til sammen 89 elever.

Flertallet av disse vil ut fra beregninger gjort med ATP- modellen krysse Kong Øysteins veg i kryssområdet Kong Øysteins veg/ Sigurd Jorsalfars veg (se kart). Siden det samme kryssingspunktet benyttes av opptil 26 elever i dagens situasjon, medfører endringen av skolekretsene en reell økning i antall kryssende skoleelever på 63.

I tillegg til å være et viktig kryssingspunkt for skolevegtrafikk til og fra Eberg, både i dag og etter etableringen av en eventuell ny skolestruktur, er kryssingspunktet viktig for den øvrige trafikken av myke trafikanter i området. Blant annet benyttes kryssingen av mange av elevene ved Blussuvoll skole, i tillegg til at traseen langs Sigurd Jorsalfars veg vil være et naturlig trasévalg for sentrumsrettet gang- og sykkeltrafikk fra Brøsetområdet.

Trafikksenteret som ligger på østsiden av Kong Øysteins veg benyttes av mange barn på fritiden, og det vil være naturlig å benytte en eventuell planfri overgang for mange av disse.

I vurderingen som ble gjort i forbindelse med foreslått ny struktur for sentrumsnære skolekretser, ble det lysregulerte kryssingspunktet i Kong Øysteins veg vurdert til å være i samsvar med gjeldende kriterier for trygg skoleveg. Dette betyr at det er akseptabelt at 6- åringer på egen hånd benytter kryssingspunktet på skoleveg.

På grunn av de store trafikkmengdene i Kong Øysteins veg vil det likevel være en stor trafiksikkerhetsmessig gevinst i å lage en planskilt over- eller undergang ved kryssingspunktet. Dette vil gi en sikker kryssingsmulighet både for dagens brukere og i en eventuell fremtidig situasjon der det blir

Trondheim kommune

overført elever til Eberg fra Berg skolekrets. I tillegg vil en planskilt overgang bidra til at Kong Øysteins veg kan bevare sin funksjon som en viktig samleveg i Trondheim, og dermed kunne spare lokalvegnettet i området for trafikkbelastning.

Det er utarbeidet skisser som viser en mulig trasé for en gangbro over Kong Øysteins veg. Skissen illustrerer hvordan hovedstrømmene av fotgjengere fra Sigurd Jorsalfars veg kan fanges opp, og føres over Kong Øysteins veg.

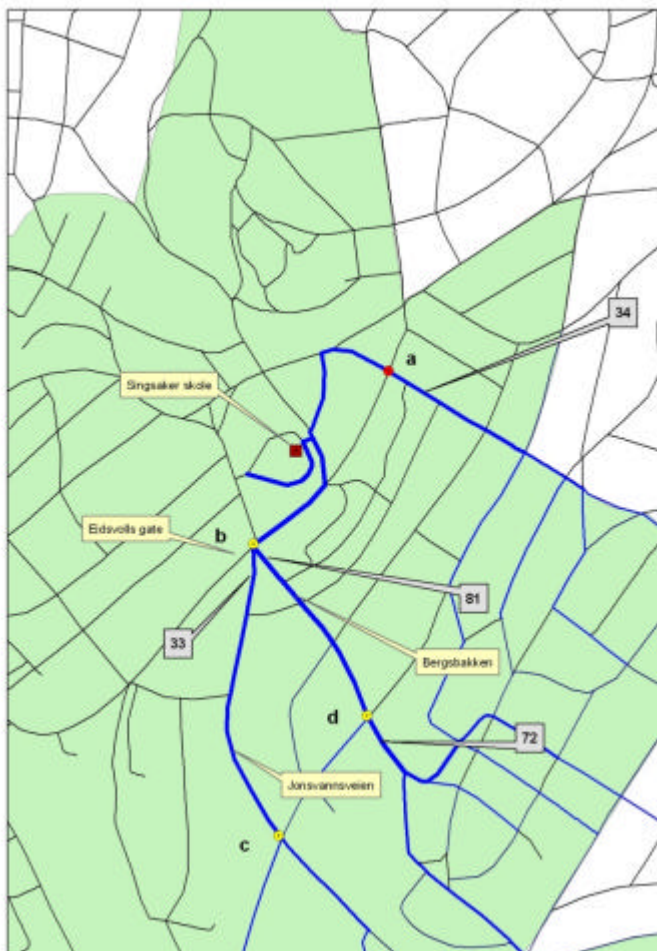
Den skisserte løsningen innebærer at en del av utearealet til borettslaget på vestsiden av Kong Øysteins veg må tas i bruk, slik at det blir nødvendig med grunnervervelse for å kunne bygge broen. På østsiden av Kong Øysteins veg vil rampen til gangbroen berøre en del av arealet til trafikkskolen, men ikke i en slik grad at dette arealets bruksverdi forringes.

5.2 Kryssing av Eidsvolls gate ved Singsaker skole

Ut fra dagens bosted for personer i alderen 6- 13 år innen dagens Singsaker skolekrets, vil opptil 50 elever ha et behov for å krysse Eidsvolls gate på strekningen mellom krysset med Jonsvannsvegen og krysset med Casparis gate.

Det er sannsynlig at de elevene som har sin skolevei via Jonsvannsvegen og Bergsbakken vil krysse Eidsvolls gate i dagens lyskryss, siden begge vegene munner ut i Eidsvolls gate ved kryssingspunktet. Ut fra veistrukturen i området, og ut fra registrert bosted for dagens 6- 13- åringer innen skolekretsen, er det beregnet at ca 30 personer vil benytte dette kryssingspunktet.

Ved en eventuell nedleggelse av Berg skole vil Singsaker skolekrets få overført elevene bosatt vest for Harald Bothners veg og sør for Leif Tronstads veg. Dette omfatter grunnkretsene 3110, 3111, 3112, 3113 og 3121, til sammen 148 elever.

Ut fra beregninger gjort med ATP- modellen vil det være naturlig for i alt ca 115 elever å krysse Eidsvolls gate i dagens lysregulerte overgang i kryssområdet med Jonsvannsvegen (se kart). Det samme kryssingspunktet benyttes av opptil 30 elever med dagens skolestruktur, slik at den reelle økningen i antall elever som benytter kryssingspunktet er på ca 85.

I tillegg til å være et viktig kryssingspunkt for et forholdsvis stort antall elever med dagens skolestruktur, vil mange av de øvrige beboerne sørøst for Eidsvolls gate ha Jonsvannsvegen og Bergsbakken som en naturlig trasé mot sentrum. Dette inkluderer elever ved videregående og private skoler i Midtbyen bosatt i dette området.

I vurderingen som ble gjort i forbindelse med foreslått ny struktur for sentrumsnære

Trondheim kommune

skolekretser, ble det lysregulerte kryssingspunktet i Eidsvolls gate vurdert som å være i grenseland i forhold til grad av trafikksikkerhet. Dette betyr at trafikksituasjonen og mulighetene for avbøtende tiltak bør ses nærmere på.

Ut fra de store trafikkmengdene i Eidsvolls gate, og veiens rolle som samlevei og ringvei rundt sentrum, vil det være hensiktsmessig å etablere en planskilt kryssingsmulighet for fotgjengere her. Det vil i teorien være mulig å etablere planskilt kryssing av Eidsvolls gate både ved å bygge en undergangsløsning og ved å etablere en gangbro. Dette vil sikre kryssingspunktet for et betydelig antall skoleelever, både med dagens skolestruktur og ved en eventuell overføring av elever fra Berg skolekrets. I tillegg vil en planskilt løsning her kunne fange opp store mengder av den øvrige sentrumsrettede trafikken av myke trafikanter som krysser Eidsvolls gate.

Det er også her utarbeidet skisser som viser hvordan en planskilt overgang over Eidsvolls gate kan muliggjøres. Linjeføringen er valgt for å fange opp de viktigste elevstrømmene, men i den endelige utformingen vil det planlegges løsninger for og også koble det øvrige gang- og sykkelvegnettet på hver side av Eidsvolls gate til gangbroen på en hensiktsmessig måte.

Den skisserte løsningen innebærer at en del privat areal på sørsiden av Eidsvolls gate må tas i bruk, slik at det vil bli nødvendig med grunnnervelse. På nordsiden av Eidsvolls gate kommer rampen til gangbroen i berøring med en kommunal eiendom ved skolen. Det ser ikke ut til at rampen til broen vil berøre skolens uteareal i særlig grad.

5.3 Konklusjon - kostnader ved planløs kryssing

I beregningen av kostnader er det tatt utgangspunkt i en gangbro i betongkonstruksjon, med gangbanebredde på 4 meter, pluss areal til gelender, total bredde ca 5 m. Kostnadene er ut fra erfaringstall fra Stabsenhet for byutvikling beregnet til 6- 10 millioner kr. Siden prosjektene ikke er detaljprosjekterte, blir variasjonsområdet stort. Siden kryssingen av Eidsvolls gate blir liggende i et bynært område, vil det kunne bli strenge estetiske krav til broens utforming.

Det er mulig å etablere fotgjengerunderganger ved de to kryssene som fanger opp de samme fotgjengerstrømmene. Kostnaden for fotgjengerunderganger er generelt noe mindre enn for gangbroer, men erfaringsmessig benyttes underganger i mindre grad enn gangbroløsninger.

6 TRONDHEIM KOMMUNALE KULTURSKOLES (TKK) BRUK AV SKOLEBYGG

Bystyret har bedt rådmannen om avklaring og konsekvenser for TKKs bruk av skolebygg i Trondheim.

Kulturskolen har i dag undervisning på 38 grunnskoler. Omfanget av undervisning på hver skole varierer, både når det gjelder antall elever som får undervisning og fagområder som tilbys. "Plan for utvikling av Trondheim kommunale kulturskole (2009-2015)" ble behandlet i bystyresak 75/09. Saken beskrev arealmessige konsekvenser for kulturskolens bruk av skolebyggene i Trondheim, og pekte på utfordringer i forhold til leieavtalen i Kjøpmannsgt. 46.

Fram mot 2015 forventes det at antall elevplasser øker fra 4200 til 6500. Eventuelle øremerkede tilskudd til kulturskoler fra staten kan bidra til at dette målet nås raskere enn forventet. Det forutsetter tilgjengelige lokaler som er tilpasset aktiviteten.

Trondheim kommune

I følge bystyrevedtaket fra juni 2009 skal det etableres senterskoler i hver bydel. Det er et uttalt mål at senterskolene skal inkludere flest mulig kulturuttrykk. Nye fagområder i kulturskolen krever tilgjengelige og tilrettelagte lokaler.

6.1 Kulturskolesenter i bydelene

Både Byåsen og Blussuvoll skoler har lokaler spesielt tilrettelagt for TKK, og har så langt gode erfaringer å vise til. På Byåsen skole er det etablert egne lokaler for kulturskolen i Kulturbygget og i F-bygget. Selv om kulturskolen ennå ikke utnytter lokalene fullt ut, ser man at disse er meget godt tilpasset skolens behov. Den store fordelen med dette anlegget er at det både rommer en større framføringsarena og har rom til individuell/smågruppeundervisning og visuelle kunstfag.

Ved nye Ranheim skole er det også planlagt egne lokaler for TKK. I tillegg leier TKK lokaler i Gregus gt. til visuelle kunstfag og teater. Kalvskinnet skole har gode lokaler for sirkus og dekker dette behovet i sentrum. Ved en eventuell nedleggelse av Kalvskinnet må disse undervisningsarealene erstattes andre steder i Midtbyen. Tonstad skole har status som senterskole for Tillerområdet, men her vurderes det om Rosten skole kan være et bedre alternativ. Dette må vurderes når det er tatt stilling til fordeling av grunnskoleelevene i Tillerbyen. Dette omtales nærmere i kapittel 9.9. I Lerkendal bydel er det Nidarvoll som har mest undervisning i musikk. Åsvang skole har også en del undervisning, men dette ses opp imot at Blussuvoll skole har fått spesielt tilpassede lokaler i sitt nye bygg. Her er det ledig kapasitet. Det er også etablert øvingsrom for band på Blussuvoll skole. Kulturskolen mangler en sentral arena i Heimdal/Åsheimområdet. Stabbursmoen skole kan være aktuell for kulturskoleundervisning.

6.2 Sentrum – Olavskvartalet

Dagens arealer i sentrum fordeler seg på Olavskvartalet og Kalvskinnet skole. Kulturskolens administrasjon har sitt tilholdssted i Olavskvartalet. I tillegg er dette hovedbasen for musikkundervisning (cirka 2000 elever), framføringer og forestillinger. I dag er ingen undervisning i andre fag enn musikk lagt til Olavskvartalet. Lokalene kulturskolen leier i Kjøpmannsgt. 46 vil kreve investeringer rådmannen så langt ikke har funnet dekning for (20 mill.). 300 elever får sin kulturskoleundervisning på Kalvskinnet (musikk, sirkus, visuelle kunstfag, scenekunst).

6.3 Konklusjon - TKKs bruk av skolebygg

Satsingen på å utvikle kulturskolesenter i bydelene fortsetter og vil tilpasses både eksisterende og nye skoleanlegg. Det er behov for et bydelssenter Heimdalsområdet. Når det gjelder arealene i sentrum ser rådmannen tre alternativ:

1. Å flytte dagens aktivitet i Kjøpmannsgt. 46 og Gregus gt. til Kalvskinnet. Dette vil være et gunstig alternativ for de nye fagområdene i kulturskolen. Kalvskinnet skole vil få muligheten til å bli en foregangsskole når det gjelder å utnytte kunst- og kulturfagene i læringsprosesser. For kulturskolen betyr det at aktiviteten i sentrum fortsatt fordeles på to lokaliteter.
2. Å sette i stand lokalene i Kjøpmannsgt. 46. Dette vil dekke behovet for undervisningsarealer til individuell og smågruppeundervisning i musikk i lang tid, men forutsetter at lokalene i Gregus gt. og på Kalvskinnet opprettholdes for undervisning i andre fagområder - alternativt at man leier Lille sal større deler av året. Dette alternativet er kostnadskrevende.
3. Å etablere et helt nytt kulturskolebygg som inkluderer alle fagområdene.

7 ET KOMMUNALT INTERNASJONALT SKOLETILBUD

Bystyret har bedt rådmannen vurdere om Trondheim kommune kan tilby et alternativt internasjonalt

Trondheim kommune

skoletilbud utover dagens tilbud.

7.1 Tilbudet i Trondheim og andre byer i dag

I Trondheim er det i dag to internasjonale grunnskoler, som begge er private. Birralee International School (BIS) har 166 elever fordelt på ti trinn fra ca. 30 nasjoner og har tilhold ved Kalvskinnet skole.

Ungdomsskoleelevene får sin undervisning ved Falkenborg gård. I tillegg har skolen en engelskspråklig barnehage med ca. 50 barn som er plassert i skolens lokaler på Kalvskinnet. Den 35-årige skolen har et godt samarbeid med Kalvskinnet skole og med Trondheim kommunale kulturskole. Det er etablert en langsiktig leieavtale med kommunen.

Trondheim International School (THIS) har tilhold ved Festningen og har 173 elever. Skolen ble startet for 8 år siden og har også egen barnehage.

Begge skolene bruker læreplan fra den internasjonalt anerkjente skoleorganisasjonen – International Baccalaureate Organization (IBO). IB - linja på Katta har et tilbud for elever i videregående skole.

Næringslivet i regionen og NTNU har vært pådrivere for at Trondheim skal ha et internasjonalt skoletilbud og det har vært tverrpolitisk enighet om betydningen av dette.

Rådmannen er kjent med at både Arendal og Kristiansand har etablert internasjonale skoler i kommunal regi. Fordi disse skolene tilbyr et utvidet skoletilbud må foreldre betale skolepenger for sine barn tilsvarende 15 % av kostnadene. Dette ligger på omtrent samme nivå som brukerbetalingen for private skoler. I Tromsø har spørsmålet om å opprette en kommunal internasjonal skole vært utredet det siste året. Der har kommunen gått ut med en henvendelse til næringslivet om å bidra til finansiering av et slikt tilbud.

7.2 International Baccalaureate Organizations (IBO)

I en internasjonal skole foregår all undervisning på engelsk. IBOs skoler tilbyr tre standardiserte program for elever fra 3-19 år. Denne brukes i 124 land. For å bli godkjent som IBO-skole foretas en sertifisering. Alle lærere må ha opplæring innenfor IBO -filosofien, fag- og læreplanutvikling, og de må delta på lærerkurs i den regionen skolen tilhører. For vårt vedkommende er det Regionene for Europe, Middle East og North Africa. Rekruttering av lærere er kostbart fordi man må ut på det internasjonale arbeidsmarkedet for å finne kvalifisert personale.

De fleste internasjonale skoler har fem til ti undervisningstimer mer i uka enn det som er vanlig for norske skoleklasser, og i tillegg har de et år mer på skolen.

7.3 Internasjonal skole i kommunal regi

En offentlig internasjonal skole kan bidra til at Trondheim blir mer attraktiv for utenlandske arbeidstakere. Et slikt tilbud er særlig aktuelt for utenlandske arbeidstakere som skal oppholde seg i Norge for kortere eller lengre perioder. Men tilbudet kan også være relevant for norske elever som har fått undervisning i utlandet tidligere eller for familier som planlegger utenlandsopphold. De private skolene dekker behovet i dag, men viser til at de med større arealer kunne tatt imot flere elever. Rådmannen mener det er grunn til å anta at et kommunalt tilbud om internasjonal skolegang vil være attraktivt for flere elever enn de som i dag oppsøker private tilbud. De internasjonale programmene har pedagogiske kvaliteter som mange norske skoler etterstreber, og en slik etablering kan sann sett bli en faglig ressurs for andre skoler i byen.

Et internasjonalt skoletilbud kan enten opprettes i tillegg til det eksisterende tilbudet eller utvikles i samarbeid med de to skolene som drives i dag. Rådmannen har vært i dialog med Birralees styre og drøftet

Trondheim kommune

mulighetene for å inkludere skolen som del av kommunens tilbud og slik få et stort kommunalt tilbud. Styret i BIS fattet etter møtet følgende vedtak: "Birralee International School ønsker å opprettholde sin nåværende status som privatskole drevet etter Lov om stiftelser, Aksjeloven og Privatskoleloven". Når det gjelder leieforholdet, er BIS åpen for en dialog om areal og husleie/kontrakt. Rådmannen antar derfor at BIS er en potensiell leietaker for hele anlegget på Kalvskinnet.

Det er også mulig å se for seg internasjonale skoleavdelinger i tilknytning til andre skoler, for eksempel mottaksskolene.

7.4 Konklusjon – et kommunalt internasjonalt skoletilbud

Å etablere en kommunal skole med alternativ læreplan, utvidet skoledag og ekstra skoleår, vil kreve kostnader rådmannen i dagens økonomiske situasjon ikke finner grunnlag for å prioritere.

Hvilke pedagogiske og organisatoriske grep som skal ligge til grunn for opprettelsen av et slikt skoletilbud må bygge på en mer omfattende utredning som må legges fram i en egen sak til bystyret. Rådmannen vil ikke anbefale at det brukes tid og ressurser på ytterligere utredninger om dette spørsmålet nå, men vil følge med på om behovet for internasjonale skoleplasser utvikler seg og foreta nye vurderinger i tråd med det.

8 VURDERING AV MULIGE EFFEKTIVISERINGSGEVINSTER

I dette kapitlet presenteres en del av de effektiviseringstiltakene som har vært vurdert i tilknytning til saken om skolestruktur, herunder også bystyrets krav om belysning av de sosioøkonomiske kriterienes utslag på budsjettene ved de skoler som får endringer, samt hensiktsmessigheten ved en felles administrasjon ved skoler som ligger nær hverandre. En vurdering av økonomiske besparelser ved skolestrukturendringer som kan komme hele trondheimsskolen til gode, utdypes i kapittel 9.

8.1 Beregning av kostnader ved etablering/nedlegging av skoleanlegg

Utgiftene til skoledrift er knyttet til tre kostnadsdrivere, faktorer som forklarer endringer i ressursforbruket. I fortsettelsen redegjøres det for de faktorer som direkte utløser endringer i ressursforbruket. I denne saken har antall skoler og antall grupper særlig betydning. Øvrige faktorer som blant annet elevtall og antall elever med særtiltak har på grunn av budsjettildlingsmodellen ingen innvirkning på problemstillingene i denne saken.

I skolestruktursaken i 2002 ble Rosten og Flatåsen skole berørt, men begge skolebyggene ble beholdt. Da var det antall klasser som hadde størst betydning for innsparingen og antall skoler fikk mindre betydning. Reduksjon i antall klasser ga en innsparing i størrelsesorden 10-15 mill kr. Siden den gang er det ikke opprettet nye skoleanlegg og det har vært en svak elevtallsnedgang. Kommunen har videre endret fordelingsmodell til skolene fra en klassebasert til en elevbasert modell. Dette med bakgrunn i oppheving av bestemmelsen om delingstall.

Da Stortinget opphevet klassesdelingstallet og innførte begrepet forsvarlige grupper, var det en uttrykkelig forutsetning at dette ikke skulle brukes som et innsparingstiltak. Gjennom statlig tilsyn og gjennomgang av ressursrapporteringen undersøkes ressurstildelingen til skolene i forhold til de gamle reglene om deling på 18 i 1. klasse, 28 i 2.-7. klasse og 30 i 8.-10. klasse. Med en ressurstildeling på kommunenivå som må ta hensyn til dette og en tildeling til skolenivået som er elevbasert, vil det være riktig å legge inn en effektiviseringsgevinst ved skolenedleggelse som har bakgrunn i reduksjon i antall grupper. Dette prinsippet ble ikke omtalt i bystyresak nr. 02/09. Ved skolenedleggelse og senere ved opprettelse av nye skoler blir det viktig å beregne henholdsvis reduksjon og økning i antall grupper.

De siste årene er det utarbeidet flere rapporter om offentlige bygg, standarder og vedlikehold. Det strekker seg fra Riksrevisjonens undersøkelse av kommunens ansvar for skolebygninger (2004-2005), via konsulentutredninger til offentlige utredninger om eiendomsforvaltningen i kommunene. Alle peker på store etterslep på vedlikeholdsområdet og et omfattende behov for utskifting og rehabilitering. Når en vanskelig økonomisk situasjon fører til nedskjæring av bevilgningene til slike formål, kan regnskapet gi et bilde av at den økonomiske gevinsten ved å legge ned en skole blir stadig mindre. Slik sett er Trondheim kommune inne i "en ond sirkel". Formålet med denne saken er å bryte "sirkelen" og tilføre de nødvendige ressurser og få en bedre eiendomsforvaltning av de anlegg vi må ha. Den videre vurderingen bygger derfor på kostnadsnøkler og behov for det enkelte anlegg.

Det er utarbeidet nøkkeltall som ivaretar gjennomsnittsbetraktninger for kostnader knyttet til eiendomsdrift. I beregningene er det knyttet ulike forutsetninger som dagens kostnadsnivå, rentenivå, levetidsbetraktninger, prisutvikling med mer. Forutsetningene er valgt med bakgrunn i erfaringer og forventninger, men er ikke å betrakte som absolutte sannheter.

70 % av bygningskomponentene har en beregnet gjennomsnittlig levetid på 40 år (1,35 skoler per år), mens 30 % (tekniske anlegg, inventar og utstyr) har en beregnet gjennomsnittlig levetid på 20 år (2,7 skoler per år). Gitt disse forutsetningene vil årlige kalkulatoriske renter og avskrivninger være kr 1 020,- pr kvadratmeter, eller 6,23 mill pr "gjennomsnittsskole". Begrepet "gjennomsnittsskole" er en snittbetraktning både i forhold til størrelse og alder. Dette gir et årlig investeringsbehov på skolebygg på 268 mill kr pr år. Det totale investeringsnivået reduseres dermed med ca 5 mill dersom en "gjennomsnittsskole" legges ned.

8.2 Kostnader der skolen har budsjettansvar

Ved en skolenedleggelse vil deler av innsparingen bygge på reduksjon av antall grupper ved overføring av elever til andre skoler, utvikling av administrasjon, tilsynsvakt og andre utgifter i forbindelse med utleie og byggets totale energiutgifter. For skoler med mindre enn 18 elever for enkelte årstrinn ligger det større innsparingsmulighet ut fra budsjett fordelingsmodellen. Utgiftene vil variere fra skole til skole. Det redegjøres for disse utgiftene under avsnittet for de enkelte skolene.

8.3 Forvaltnings-, drifts og vedlikeholdskostnader

Årlige forvaltnings-, drifts og vedlikeholdskostnader (FDV-kostnader) er ca 630 kr pr kvadratmeter, eller 3,85 mill kr pr "gjennomsnittsskole". Dette tallet er noe høyere enn hva som faktisk benyttes i dag, da dagens budsjett ikke gjenspeiler det nødvendige nivå. I dette tallet ligger det løpende vedlikehold med unntak av oppgraderinger. Heller ikke energiutgiftene er inkludert her. Med dette utgangspunktet vil det for hver enkelt skole bli beregnet budsjettreduksjon ved nedleggelse og senere budsjettøkning ved opprettelse av nye skoler. For å få en sunn eiendomsøkonomi burde tilsvarende være lagt inn i budsjettene ved tilbygg.

8.4 Besparelser ved at skoler har felles administrasjon

Bystyret ba rådmannen utrede om det er mulig å ha felles administrasjon på noen av de skolene som ligger nær hverandre, samt hva de økonomiske besparelsene en slik felles administrasjon kan gi. I det følgende besvares dette spørsmålet.

I Opplæringsloven kapittel 9-1 Leiing står følgende:

Kvar skole skal ha ei forsvarleg fagleg, pedagogisk og administrativ leiing. Opplæringa i skolen skal leiast av rektorar. Rektorane skal halde seg fortrulege med den daglige verksemda i skolane og arbeide for å videreutvikle verksemda.

Trondheim kommune

Opplæringsloven definerer ikke hva som er forsvarlig ledelse, men i forarbeidene til loven vurderes det også hvorvidt skoler kan ha felles rektor:

... Det vil kunne vere tillate at skolar har felles rektor, så langt det vil vere mogleg for rektor å halde seg fortruleg med den daglege verksemda ved den enkelte skolen rektor leier, og å arbeide for å vidareutvikle denne verksemda. I alle tilfelle må kravet om forsvarleg fagleg, pedagogisk og administrativ leiing vere oppfylt for kvar enkelt skole...

Ved en eventuell klage på et vedtak om sammenslåing er fylkesmannen klageinstans. I slike saker legges det særlig vekt på muligheten for å utøve daglig ledelse. Dette betyr at skoleanlegg med felles rektor må ligge nært hverandre geografisk.

Rent praktisk viser det seg at de skolene som ligger nærmest hverandre ofte er en barneskole og en ungdomsskole. Ved en slik sammenslåing, vil de to enhetene kunne bli oppfattet som en 1-10 skole.

Skolene får en grunnressurs på 70 % til administrative oppgaver og ledelse og deretter et tillegg til administrasjon for hver N-elev. Rådmannen har erfaringer som tilsier at sammenslåing av større enheter ikke er å anbefale. De minste skolene opplever i dag utfordringer når det gjelder ressurser til faglig og administrativ ledelse. Ved de små skolene kan det derfor være fordeler knyttet til felles ledelse fordi det vil gi økt handlingsrom og fleksibilitet gjennom et større budsjett og mer mangfoldig fagmiljø. Derfor ønsker rådmannen å vurdere de minste enhetene i forhold til en eventuell administrativ sammenslåing med andre.

8.5 Eventuelle konsekvenser i budsjettfordelingen ut fra sosioøkonomiske kriterier

Bystyret har bedt rådmannen gi en oversikt over sosioøkonomiske konsekvenser for budsjettene ved de enkelte skoler som berøres av endringer i skolestrukturen.

Bystyret har vedtatt modell for fordeling av budsjett til skolene. I denne er det lagt vekt på at tildelingen skal være mest mulig basert på objektive kriterier og danne grunnlag for en likeverdighet i tilbudet. For å oppnå en slik likeverdighet, er det viktig å ta tilstrekkelig høyde for ulikhet i elevenes sosial situasjon og forutsetninger og utgiftspress som ikke kan styres av den enkelte skole.

Både nasjonale og lokale politiske styringsdokumenter har framhevet betydningen av at skolen skal bidra til sosial utjevning. Dette er dokumentert å være et svakt punkt i norsk skole og derfor er dette søkt hensyntatt i vår budsjettfordelingsmodell.

Sosioøkonomiske kriterier som benyttes på skolekrets nivå er foreldres utdanningsnivå, inntekt m.v., faktorer som forskning har påvist vil fange opp utfordringer knyttet til sosial utjevning.

I dagens budsjettmodell fordeles 11 mill kr. til skoler som skårer høyt på slike sosioøkonomiske kriterier / levekårsvariabler. Tildeling skjer til skoler hvor prosentvis andel av elever med slik familiebakgrunn er større enn andel elever ved skolen i forhold til elever totalt i grunnskolen. Gruppen framstår ut fra en sammenstilling av sosioøkonomiske data. I inneværende skoleår er det 20 skoler som tildeles midler ut fra kriteriene. Tildelingen varierer fra kr 23 000 og til kr 1 516 687. 85 % av de avsatte budsjettmidler tildeles skolene i området Saupstad, Heimdal og Tiller.

I bystyres vedtak om videre utredning av skolestruktur, ble det bedt om en framstilling av hvordan disse budsjettfordelingene kunne endres ved eventuelle nedleggelser eller andre større endringer av opptaksområder. I det følgende gis det derfor eksempler på dette.

Av de sentrumsnære barneskolene er det i dag Bispehaugen, Kalvskinnet og Lilleby som tildeles budsjettmidler ut fra disse kriterier. For skoleåret 2008/09 er tildelingen til Bispehaugen kr 89 765, Kalvskinnet kr 187 586 og Lilleby kr 386 674.

Dersom samtlige elever ved Kalvskinnet skole ble overført til Ila skole, vil Ila skole, som i dag har en andel elever som er lavere enn gjennomsnittet, og som derfor ikke blir tildelt midler, få kr 98 800 av denne budsjettpotten. Dette er 50 % av dagens tildeling til Kalvskinnet.

Ved en fordeling av elevene ved Lilleby skole med 50 % til Bispehaugen og 50 % til Lade, ville tildelingen av budsjettmidler etter sosioøkonomiske kriterier ha økt til kr 441 876 for Bispehaugen skole. Det utgjør omtrent den samlede tildeling for Bispehaugen og Lilleby. For Lade skole vil det fortsatt ikke bli utløst midler.

Dette viser et system som fungerer etter hensikten. De skoler som har få elever i denne gruppen skal klare utfordringene innenfor ordinært budsjett, mens skoler som har forholdsvis mange elever fra familier med sosioøkonomiske utfordringer, får flere ressurser tilført.

Bystyret har for øvrig bedt om utredning av om en større andel av budsjettet bør fordeles etter slike kriterier. Rådmannen samarbeider med andre storbyer om dette og vil etter hvert komme med en politisk sak.

8.6 Konklusjon

For en gjennomsnittsskole på 6 111 kvm, vil den årlige kalkulatoriske kapitalutgiften være 1 020 kr pr kvm, mens FDV-utgiftene være 630 kr kvm. Ved en eventuell nedlegging eller oppretting av ny skoleanlegg, vil disse kostnadsnøklerne gi en oversikt over reduksjon eller økning i utgifter.

Rådmannen vil vurdere en eventuell felles ledelse for mindre enheter når skolestrukturen er avklart.

Rådmannen vil vurdere å vekte de sosioøkonomiske kriteriene i budsjettfordelingen annerledes etter strukturendringene, slik at det fortsatt legges til rette for sosial utjevning.

9 RÅDMANNENS VURDERING AV ULIKE STRUKTURTILTAK

Gjennom store rehabiliteringsprosjekt er vanligvis skolekapasiteten tilpasset det framtidige behovet i opptaksområdet. Unntakene kan være der forutsetningene har endret seg vesentlig.

Skolebyggene i Trondheim har i dag en kapasitet som dekker et elevgrunnlag på barnetrinnet på 15 550 elever. I dag er elevgrunnlaget 13 900 mens det går 13 300 elever i den kommunale skolen. I forhold til elevgrunnlaget betyr dette 90 % kapasitetsutnyttelse og i forhold til reelt elevtall 85 % utnyttelse.

Den ledige kapasiteten finner vi i skolene i sentrumsområdet og langs en akse av skolebygg som strekker seg fra Romolslia til Kattem inkludert Flatåsen og Breidablikk.

På ungdomstrinnet er kapasiteten i dagens bygningsmasse vurdert til ca 6 300 elever. I dag er elevgrunnlaget 6 050 elever eller en kapasitetsutnyttelse på i overkant av 95 %. Høstens elevtall på ungdomstrinnet er 5 650 elever (90 %) Totalt sett skal det være tilstrekkelig kapasitet fram mot 2018. Elevtallsveksten setter inn i 2019, 7 år etter at veksten kommer på barnetrinnet. Noen skoler vil oppleve større belastning i forhold til arealene enn andre skoler. Flere av disse vil få en ytterligere vekst i perioden.

Trondheim kommune

I sum har man høy kapasitetsutnyttelse, men variansen er stor, slik at enkeltskoler har meget høy utnyttelse, mens andre har ledig kapasitet. De nye prognosene viser en meget stor vekst i elevtallet i trondheimsskolen. Det vil bli plassmangel om det ikke skjer utvidelser eller bygges nye skoler. En videre nødvendig oppgradering av skolebyggene, rehabiliteringsprosjekt, tilbygg og nybygg for å skaffe skoleplass nok, vil utløse et stort investeringsbehov. Innenfor de rammer en i dag ser, er dette ikke realistisk å løse. Det vil derfor være en viktig oppgave å skyve på investeringene. Det kan i hovedsak gjøres på to måter:

1. Utsette boligprosjekter i pressområdene eller kreve at utbyggingen skjer over flere år enn forutsatt i dag. Det vanskeliggjør vurderingene av en kostnadseffektiv skolestruktur i sentrumssonen at sentrumsskolene Kalvskinnet, Bispehaugen og Lilleby er skolene med størst andel av elever i private skoler.
2. Større fleksibilitet i opptaksområdene til skoler der elevtallet er større enn skolekapasiteten. Boligområder som ligger tett opp til grensen mellom to skoler må finne seg i at det for hvert år bestemmes hvor nybegynnerne skal starte sin skolegang.

Dette vil imidlertid bare utsette investeringsbehovet.

Rådmannen foreslår at det opprettes noen opptaksområder der elevene sogner til to skoler. Dettemuliggjør en bedre kapasitetsutnyttelse. I god tid før skolestart fattes det enkeltvedtak om hvilken skole den enkelte elev skal tilhøre.

9.1 Sentrumssonen

Den høye innflyttingen av unge voksne de siste årene gir, sammen med økte fødselstall, forventninger om økning også for antall barn i barneskolealder i årene som kommer. Den veksten vil i følge prognosen komme de fleste bydeler til gode, også sentrum. Fram mot 2015 vokser antallet barn i denne elevgruppen med 830 elever for hele kommunen samlet. Sentrumssonen utenom Lade får i prognosene ca. 30 % av denne veksten. Dette har rådmannen redegjort for i "Nye befolkningsprognoser for Trondheimsregionen september 2009".

Nedenfor er befolkningsstatistikk og -prognoser gjengitt for sentrumsskolene. Det er nesten ikke ny boligbygging i deler av området. Unntaket er utbyggingen i Lade-Lillebyområdet.

Tabell 1: Prognose for elevtallsutvikling i sentrumssonen – barnetrinnet

Skole	Normal-kapasitet	Elevtall 2009/10	6-12 år 01.01.09	6-12 år 2015	6-12 år 2020
Ila	465	333	325	369	404
Kalvskinnet	280*	94	140	185	227
Bispehaugen	450	265	330	389	439
Singsaker	400	279	288	296	333
Berg	280	310	338	356	372
Lilleby	175	109	159	248	372
Lade	350	344	363	378	452

* Etter at denne kapasitetsgrensen ble satt, har Kalvskinnet skole leid ut ytterligere arealer til Birralee.

Tabell 2: Prognose for elevtallsutvikling i sentrumssonen – ungdomstrinnet

Skole	Normal-kapasitet	Elevtall 2009/10	13-15 år 01.01.09	13-15 år 2015	13-15 år 2020
Lade	150	135	138	160	177

Trondheim kommune

Rosenborg	480	434	507	554	604
-----------	-----	-----	-----	-----	-----

Med de nye prognosene kan ikke rådmannen foreslå å legge ned skoler i det omfang som ble foreslått for ett år siden. Det vil på kort sikt være nødvendig å ha et reserveareal tilgjengelig for å dekke veksten. Prognosene for Trondheim viser ytterligere elevtallsvekst med i gjennomsnitt 250 elever pr år fram mot 2020. 25 % av denne veksten er beregnet å komme i sentrumsområdet. Dette gjør at rådmannen finner det nødvendig å være forsiktig i forhold til skolenedleggelse i sentrum.

Tabellene viser elevgrunnlaget for enkeltskoler i sentrumsområdet. Elevgrunnlaget ved Lilleby skole øker mest fram mot 2020. Økningen i elevgrunnlaget er mer enn 130 % – altså mer enn en fordobling. Dette har bakgrunn i en omfattende feltutbygging av boliger i opptaksområdet. Bispehaugen skoles elevgrunnlag øker i samme periode med 108 eller med litt i overkant av 30 %, i et område uten større boligprosjekter. Hovedgrunnen til denne veksten i sentrum er den store økningen i befolkningsgruppen 20-29 år i perioden etter år 2002. Usikkerheten er om de fortsatt bor i sentrum etter at de har etablert seg og fått barn.

Elevgrunnlaget i et opptaksområde betyr ikke at alle begynner ved nærskolen. I enkelte opptaksområder er det et omfattende valg av andre skolealternativ. Det er forskjellige årsaker til alternative valg av skoletilknytning:

- foreldre som ønsker sine barn inn på private skoler bosetter seg bevist i sentrumssonen
- barn får annen skoletilknytning av enkeltårsaker eller et sett av årsaker fra delt foreldreansvar (valgfri skoletilknytning), fremmedspråklige årsaker med mer

Grensejusteringer

Berg skole ligger på ei vanskelig tomt i forhold til trafikk og tilgjengelighet. Tomta er begrenset og det er få muligheter for utvidelse av arealene. Det frittstående trebygget fra 1960 er bare midlertidig godkjent. Bygget er i meget dårlig forfatning. Anlegget har behov for rehabilitering og dimensjonering tilpasset elevtallet. I forhold til dagens elevtall er det arealknapphet. Rådmannen ønsker derfor å redusere elevtallet ved skolen. Dette kan gjøres gjennom to grep:

- En grensejustering mellom Singsaker og Berg der flere elever går til Singsaker.
- En grensejustering mellom Berg og Eberg der flere elever går til Eberg.

Singsaker har ledig kapasitet framover som bør utnyttes. Eberg har ledig kapasitet til Brøsetutbyggingen starter. Det foreslås at Brøsetområdet legges til Åsvang slik at den framtidige østgrensen for Eberg går langs Brøsetveien. Både Singsaker og Eberg kan avlaste Berg. I dag går grensen mellom Eberg og Berg langs Kong Øysteins veg. Grensen flyttes slik at Ebergs naturlige nærområde legges inn i opptaksområdet.

Konklusjon

Med bakgrunn i de prognosene som foreligger, vurderer rådmannen i denne omgang kun nedlegging av Kalvskinnet skole. Det vil være vanskelig å opprettholde andre forslag med de nye befolkningsprognosene, og det er derfor riktig å beholde skolene Singsaker, Berg, Bispehaugen og Lilleby. Dette kan eventuelt revurderes når vi har sikrere statistiske data for flyttemønstret i sentrumssonen.

9.1.1 Eventuell nedlegging av Kalvskinnet skole

I kapitlene 8.1 og 8.3 er de kalkulatoriske kapitalutgiftene (kr 1 020) og driftsutgiftene (kr 630) beregnet pr kvm. De konkrete følgene for kapitalkostnadene vil på kort sikt være en kombinasjon av redusert investeringsbehov og redusert låneportefølje. I regnestykket under er de kalkulatoriske beregningene benyttet, da kostnadsdriveren over tid alltid vil være knyttet til antall kvadratmeter skolebygg. Kalvskinnet skole utgjør i dag 5 000 kvm. Med bakgrunn i kostnadsnøkklene viser tabellen under den beregnede

Trondheim kommune

innsparingen ved en eventuell nedlegging av Kalvskinnet skole.

Tabell 3: Innsparing ved eventuell nedlegging av Kalvskinnet skole

Innsparing:

Kalkulatoriske kapitalutgifter (5 000 * 1 020):	kr	5 100 000
FDV-utgifter (5 000 * 630):	kr	3 150 000
Energi:	kr	240 000
Ekstra tildeling til små skoler:	kr	1 034 000
Lønnsutgifter, rektor, merkantil med mer:	kr	1 100 000
Sum:	kr	10.624 000
Fratrekk dagens husleieinntekt BIS:	kr	1 100 000
Total innsparing:	kr	9 524 000

Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU) ved Kalvskinnet skole har i et brev datert 08.09.09 kommet med to forslag til videre drift av Kalvskinnet skole1:

1. Birrale international school (BIS) flytter fra Kalvskinnets lokaler og erstattes av Trondheim kommunale kulturskole (TKK).
2. Kalvskinnet skole og BIS fortsetter sitt samarbeid på Kalvskinnet.

Forslag 1 innebærer at TKKs virksomhet i Kjøpmannsgata 46 og Gregus gt. flyttes til Kalvskinnet skole. Dette er lokaler hvor TKK i dag betaler husleie på til sammen 1,9 mill. Samtidig gjør dette at BIS må flytte ut og Trondheim kommune mister dermed 1,1 mill kr i husleieinntekter.

Rådmannen vurderer at undervisningen som i dag foregår i leide lokaler i Gregus gt. kan erstattes på Kalvskinnet uten store bygningsmessige endringer. Dette vil kunne gi en årlig innsparing i kulturskolens leieutgifter på kr. 0,29 mill. TKKs lokaler i Kjøpmannsgt. 46 kan erstattes ved å bygge om lokalene på Kalvskinnet slik at de blir egnet for musikkundervisning. Dette innebærer betydelige kostnader. Rådmannen mener Kalvskinnet ikke vil være egnet til å erstatte hele TKKs virksomhet i midtbyen. TKK vil da fortsatt ha behov for de opprinnelige lokalene i Olavshallen.

Forslag 2 skisserer hvordan en reforhandling av husleiekontrakten med BIS vil kunne innebære minst 0,8 mill kr i økt husleie. Uavhengig av om Kalvskinnet legges ned eller ikke, er det planlagt en reforhandling av leiekontrakten.

Bystyret har bedt rådmannen vurdere å opprette et kommunalt internasjonalt skoletilbud. Dette trenger ikke nødvendigvis å ligge på Kalvskinnet, men det kan i prinsippet være et alternativ til videre drift. Rådmannens vurderinger knyttet til etableringen av et kommunalt internasjonalt skoletilbud ble presentert i kapittel 7.

Det er i dag vanskelig å vurdere markedisleien for bygningsmassen ved Kalvskinnet skole i og med at skolen ikke er i god nok teknisk stand. Ved en nedleggelse av Kalvskinnet skole vil BIS kunne overta hele skolen til egen virksomhet. Det må da finnes erstatningslokaler for de 300 elevene fra TKK som får sin kulturskoleundervisning på Kalvskinnet i musikk, sirkus, visuelle kunsthøgskole og scenekunst.

Konklusjon

Rådmannen mener forslaget om å legge ned Kalvskinnet skole kan opprettholdes. Potensialet for

1 Brevet følger saken som uttrykt vedlegg.

Trondheim kommune

innsparing på i underkant av 10 mill kr er betydelig. Når det gjelder kapasitet i forhold til å ta i mot elevene, så har Bispehaugen, Singsaker, Nardo og Ila skoler tilstrekkelig kapasitet. Kalvskinnet skole kan legges ned som grunnskole fra 1. august 2010. Elevene overføres til Ila og Nardo, men Singsaker kan også være et alternativ for noen boområder. Bygget leies ut. Man vil da ha muligheten til å gjenåpne om elevtallutviklingen tilsier dette.

En forventet økning i husleieinntekter er ikke tatt med i regnestykket over den beregnede innsparingen ved en eventuell nedlegging. Denne vil øke uansett valg av alternativ.

9.1.2 Tiltak ved Lilleby og Lade skoler

Lilleby skole er i dag en av sentrumsskolene som ble vurdert nedlagt i høringsnotatet før forrige bystyresak. Planleggingen av et større boligprosjekt i opptaksområdet førte til at denne vurderingen ble lagt til side. Bystyret har bedt rådmannen vurdere en eventuelt ny skole som erstatning for Lilleby og Lade skoler.

I notatet om "Befolkningsprognoser i Trondheim kommune. Valg og forutsetninger." vektlegges det at spesielt forutsetningene om boligbygging og flytting har betydning for befolkningsvekst og dermed elevtallsvekst i de forskjellige opptaksområdene. Erfaringsmessig velger barnefamilier småhus framfor tradisjonelle blokkleiligheter. Selv om størrelsen på leiligheter tilsvarer ønskene fra barnefamilier, har ikke leiligheter i lavblokk vært attraktive for denne gruppen. Dette viser blant annet erfaringer fra Persaunet og Åsheim/Høiset.

Det planlegges nå mer enn 2000 leiligheter i Lade og Lillebys opptaksområde. Det gir en enestående mulighet for å planlegge og etablere et godt bomiljø for barn. I prognosene skilles det ikke direkte på boligstørrelser eller boligtyper. I stedet benyttes erfaringsbaserte tall for tilflytting og husholdningsstørrelse som medfører at innslaget av barnefamilier i nye boliger forutsettes å bli like stort som i eksisterende boliger i skolekretsene. Man kan derfor si at prognosene legger til grunn at man i stor grad lykkes med å få barnefamilier til området.

Selv om det er usikkert om man lykkes med å etablere attraktive bomiljø for barnefamilier i de nye boligområdene vil det ikke være tilrådelig å planlegge videre skoleutbygging ut fra bare en skole for hele Lilleby og Lade-området..

Prognosene for 2020 viser et samlet elevtall for området på 824 barn i aldersgruppen 6-12 år. Prognosene antyder en ytterligere vekst etter 2020, men disse anslagene er usikre. Også om man tar høyde for en eventuell avgang til private skoler og andre skolevalg, vil det være for mange barn til å planlegge bare en skole. Elevtallsveksten for disse opptaksområdene vil ikke starte før i 2013 for Lades vedkommende. For Lilleby kommer veksten ett eller to år senere.

Lade skole er i dag en 1-10 skole. Innenfor aldersgruppen 6-15 år (barne- og ungdomstrinn) bor det i dag 501 personer og tallet forventes å stige til 629 i 2020. I 2020 vil i overkant av 200 elever tilhøre ungdomstrinnet.

Lilleby skole avgir elever til Rosenborg skole på ungdomstrinnet. Lykkes Trondheim kommune med å få barnefamilier til å bosette seg i området, vil andelen ungdomsskoleelever i Lillebys opptaksområde være mellom 100- og 150 elever fordelt på tre årstrinn. Med en forventet elevtallsnedgang på Bispehaugen og Singsaker skoler, vil Lilleby skole med sin vekst sikre elevtallet ved Rosenborg skole. Et alternativ vil fortsatt kunne være å planlegge en ny ungdomsskole i området og la Lilleby og Lade være skoler for barnetrinnet.

Trondheim kommune

Rådmannen anbefaler at det på det nåværende tidspunkt ikke planlegges en sammenslåing av de to skolene eller nyetablering på en alternativ tomt. Skolestrukturen i området bør beholdes på både barne- og ungdomstrinnet inntil videre.

Lade skole bør totalrehabiliteres så snart som mulig. Skolen kan eventuelt etableres på et alternativt område. Dette krever investeringsmidler til en totalrehabilitering av Lade skole og en ombygging av Lilleby skole for tilbakeføring av arealer til skoleformål. Investeringsmidler til Lade skole må være høyt prioritert. Før investeringsvedtak må det gjennomføres en utredning om alternative plasseringer og dimensjonering av det nye anlegget.

Konklusjon

Lade skole bør rehabiliteres. Kostnadene ved en rehabilitering forventes å bli så store at dette sannsynligvis innebærer riving av dagens skole og bygging av en ny. Ny skole dimensjoneres med en normalkapasitet på barnetrinnet for 450 elever og 200 elever på ungdomstrinnet. Usikre prognoser etter 2020 kan tilsi ytterligere vekst, og en endelig dimensjonering kan fastslås senere.

Skolebygget på Lilleby brukes kun som grunnskole fra 2015. Det betyr at arealer som i dag benyttes som helsestasjon og til Dagskolen frigjøres etter hvert som elevtallsveksten setter inn. Investeringsmidler til Lilleby avpasses etter elevtallsgrunnlaget. Dette krever en nøye oppfølging av barnetallsutviklingen i området før skolestart.

Det avsettes et eget areal til en ny ungdomsskole i området. Med den forventede sterke veksten i barnetallet, er det elevtallsgrunnlag for en egen ungdomsskole. Siden det i begge opptaksområdene planlegges en type bebyggelse hvor tilflyttingen av barnefamilier hittil har vært begrenset, kan arealet senere omreguleres til andre formål. Med en mindre tilflytting av barn til området opprettholdes dagens skolestruktur med Lade som 1-10 skole og Lilleby som barneskole.

9.2 Østområdet

Det er lagt opp til omfattende ny boligbygging i østområdet: Ranheim, Grilstad i Charlottenlunds område, Fortunalia i Solbakkens område og Granås øst i Brundalens område.

Tabell 4: Prognose for elevtallsutvikling i østområdet – barnetrinnet

Skole	Normal-kapasitet	Elevtall 2009/10	6-12 år 01.01.09	6-12 år 2015	6-12 år 2020
Charlottenlund	650	642	674	857	931
Ranheim	630*	436	430	540	640
Vikåsen	525	467	476	386	383
Solbakken	150**	142	156	175	261
Brundalen	350	304	313	403	420

*Ny skole fra 2010

**Maksimalkapasitet

Tabell 5: Prognose for elevtallsutvikling i østområdet – ungdomstrinnet

Skole	Normal-kapasitet	Elevtall 2009/10	13-15 år 01.01.09	13-15 år 2015	13-15 år 2020
Markaplassen	480	398	379	446	466
Charlottenlund	450	368	381	431	546

Trondheim kommune

Den sterke elevtallsveksten tilsier at den samlede kapasiteten i området er for liten. Charlottenlund barneskole må få tilbygg for å dekke opp den kraftige veksten i området. Videre kan dagens Ranheim skole utfases som skolebygg da det ikke bli behov for denne før etter 2015.

Når det gjelder resten av området, ser rådmannen to alternativer i forhold til framtidig skolestruktur. Begge alternativene knyttes til framdriften på en ny skole på Dragvoll.

Konklusjon

Det haster med å utvide Charlottenlund barneskole. Skolen må få et tilbygg som er dimensjonert ut fra det nye opptaksområdet. Ranheim "gamle" skole kan legges ned som skole fra 1. august 2010 og eiendommen avhendes eller overføres til andre formål.

9.2.1 Alternativ 1: Ny skole på Dragvoll først etter 2020

Dersom det etableres en ny skole på Dragvoll først etter 2020, etableres en midlertidig 1-10 skole på Brøset. Denne brukes inntil ny skole på Dragvoll står ferdig. For å dekke elevtallsveksten i Fortunalia etableres paviljonger ved Solbakken.

Nye Ranheim skole etableres for området mellom jernbanelinja og sjøen fra Ranheimsveien (undergangen) og østover. Syd for jernbanen inkluderes Grilstad Park. Videre utbygging på Ranheim må styres etter skolekapasiteten, alternativt må det planlegges ny skole langt øst i kommunen. Denne skolen kan ferdigstilles etter 2020.

Grensejusteringer

Grensene mellom Charlottenlund og Ranheim justeres slik at flere elever går til Ranheim og mellom Ranheim og Vikåsen slik at flere elever går til Vikåsen. Det må etableres gang- og sykkelvei fra Olderdalen til Vikåsen.

Mellom Brundalen, Åsvang og den midlertidige skolen på Brøset er det behov for at det gjennomføres hyppige grensejusteringer ut fra ny boligetablering. Framdriften av boligprosjektene på Granås øst, Brøset og Dragvoll avgjør når ulike tiltak må settes inn.

9.2.2 Alternativ 2: Ny barneskole på Dragvoll fra 2016

Dersom det etableres en ny barneskole på Dragvoll fra 2016, kan Solbakken legges ned. Elevene fordeles da til ny skole på Dragvoll og Vikåsen. Fortunalia sammen med Stokkanhaugen danner grunnlaget for den nye skolen på Dragvoll. Skolen får midlertidige lokaler på Brøset og bør i en overgangsperiode være en 1-10 skole.

Grensejusteringer

Grilstadområdet flyttes fra Charlottenlund barneskole til Ranheim. Dette kan følges opp ved at disse elevene begynner ved Markaplassen skole på ungdomstrinnet selv om Charlottenlund ungdomsskole er nærskolen. Dette følges videre opp ved at "Fortunalia" rundt 2020 går til en ny ungdomsskole på Dragvoll.

Som følge av grensejusteringer med bakgrunn i eventuell nedlegging av Solbakken, går elever som bor i "Jonsvannsdelen" av Solbakken til Vikåsen, elever som bor i Fortunalia går til ny skole på Dragvoll, elever som bor nord for Jonsvannsveien går til Brundalen skole, mens elever som bor sør for Jonsvannsveien går til ny skole på Dragvoll.

Trondheim kommune

Fram mot 2020 justeres grensene mellom ungdomsskolene Charlottenlund og Markaplassen. Charlottenlund ungdomsskole mottar elever fra Charlottenlund barneskole og Brundalen. Deler av Brundalen reguleres mot ny ungdomsskole i Dragvollområdet. Markaplassen mottar elever fra Ranheim, Vikåsen og Solbakken. Deler av Solbakken (Fortunalia) reguleres mot den nye ungdomsskolen på Dragvoll. Kapasiteten vil så bestemme den framtidige opptaksgrensen mellom Markaplassen skole og Charlottenlund ungdomsskole i nye Ranheim skoles område.

Området Olderdalen overføres ut fra tidligere vedtak til Vikåsen. Det må investeres i dagens turveidrag mellom Olderdalen og Vikåsen.

9.2.3 Eventuell nedlegging av Solbakken skole

Rådmannen foreslår at Solbakken skole beholder sitt opptaksområde inntil videre, jf alternativ 2. I neste rullering av kommuneplanens arealdel er det åpnet for en stor utbygging på mellom 2000-3000 boliger i Vikåsen sør i Solbakkens område. Det vil i så tilfelle være behov for en stor barneskole i området. I denne sammenheng vil det være naturlig å trekke området Fortunalia mot Dragvoll. Inntil videre foreslås det at elevtallsveksten ved Solbakken dekkes med paviljonger. En ny barneskole på Dragvoll kan dermed utsettes til etter 2020. I denne vurderingen ligger det også at det er vanskelig å finne alternativ drift i bygningsmassen inntil det eventuelt blir behov for skoletomta.

9.3 Strindheim/Moholt/Dragvoll

Det planlegges omfattende boligbygging i Brøsetområdet og ferdigstillelse av boligfeltene på Persaunet. I elevtallsprognosene er det lagt inn at Dragvollutbyggingen får oppstart før 2020.

Tabell 6: Prognose for elevtallsutvikling Strindheim/Moholt/Dragvoll – barnetrinnet

Skole	Normal-kapasitet	Elevtall 2009/10	6-12 år 01.01.09	6-12 år 2015	6-12 år 2020
Strindheim	525	518	532	593	655
Eberg	400*	331	348**	330**	433**
Åsvang	525	413	444**	365**	486**

*maks kapasitet

**60 elever i Moholt studentby er fordelt likt mellom Eberg og Åsvang for 2009, 2015 og 2020.

Tabell 7: Prognose for elevtallsutvikling Strindheim/Moholt/Dragvoll – ungdomstrinnet

Skole	Normal-kapasitet	Elevtall 2009/10	13-15 år 01.01.09	13-15 år 2015	13-15 år 2020
Blussuvoll	540	511	506	488	516
Hoeggen	360	429	438	452	479

Når utbyggingen av Granås (2011), Brøset (2015) og Dragvoll (2017) begynner, vil det bli et høyt elevtallstrykk i området. Dette vil kreve økt skolekapasitet. I første omgang må den dekkes av den midlertidige paviljongskolen på Brøset, men senere må det bygges ny barne- og ungdomsskole på Dragvoll. Det vil være praktisk i første omgang å håndtere veksten gjennom en full kapasitetsutnyttelse på Åsvang.

Hoeggen skole vil ha et framtidig behov for en permanent utvidelse, selv med en grensejustering mellom Hoeggen og Blussuvoll skole der flere elever går til Blussuvoll. Som en midlertidig løsning flyttes en paviljong fra Ranheim og settes som 2.etasje på den ene av de to som står der fra før.

Konklusjon

Området vil innenfor en 10-15-årsperiode ha behov for en ny barneskole og en ny ungdomsskole. Disse bør legges så langt øst i Dragvollområdet som mulig for å avlaste Brundalen, Solbakken og Åsvang på barnetrinnet og Hoeggen, Blussuvoll og Markaplassen på ungdomstrinnet.

Grensejusteringer

Med så store utbygningsområder bør grensene mellom Brundalen og Strindheim, Eberg og Åsvang justeres løpende i utbygningsperioden. Videre gjøres en grensejustering mellom Berg og Eberg der flere elever går til Eberg (se for øvrig kapittel 9.1).

Byggeaktiviteten i Åsvangs opptaksområde har stoppet opp inntil Dragvollutbyggingen kommer i gang. På grunn av boligstrukturen i den nylig etablerte bebyggelsen (lavblokk- og blokkbebyggelse) har barnetallet økt mindre enn forventet. Åsvang skole vil midlertidig få en elevtallsnedgang. Da Åsvang ble rehabilitert, ble det åpnet for større arealer på 1.-2.trinn. Bakgrunnen var å møte "studentby-effekten", hvor flere elever skifter bopel i løpet av 1. og 2. skoleår. Det foreslås derfor at den delen av Moholt Studentby som i dag ligger til Eberg skole overføres til Åsvangs opptaksområde. Videre at grensen justeres mellom Eberg og Åsvang der flere elever går til Åsvang. Deler av Åsheim-Høiset-området overføres midlertidig til Åsvangs opptaksområde.

Elevene ved Åsvang skole fortsetter på ungdomsskolen enten ved Hoeggen eller Blussuvoll skoler. Før 2002 fortsatte alle elever ved Åsvang skole på Blussuvoll skole. Blussuvoll skole er nå rehabilitert og har bedre kapasitet enn den gamle skolen. Den er bygd med en normalkapasitet for 180 elever på hvert årstrinn, totalt 540 elever, men har en fleksibilitet som gjør at anlegget kan ta i mot mer enn 200 i enkeltår. Hoeggen har i denne mellomperioden hatt et altfor stort elevtall selv med to paviljonger. Det foreslås derfor grensejusteringer mellom Hoeggen og Blussuvoll skole der flere elever går til Blussuvoll.

9.4 Nardoområdet

Alle opptaksområdene unntatt Steindal skole får boligbygging i sitt område. Ny blokkbebyggelse i Nidarvolls og Nardos opptaksområde.

Tabell 8: Prognose for elevtallsutvikling Nardoområdet – barnetrinnet

Skoler	Normal-kapasitet	Elevtall 2009/10	6-12 år 01.01.09	6-12 år 2015	6-12 år 2020
Utleira	525	463	545	585	677
Nidarvoll	450	329	322	339	364
Nardo	385	329	358	437	452
Steindal	350	311	275	272	316

Tabell 9: Prognose for elevtallsutvikling Nardoområdet – ungdomstrinnet

Skole	Normal-kapasitet	Elevtall 2009/10	13-15 år 01.01.09	13-15 år 2015	13-15 år 2020
Sunnland	360	351	365	350	407
Hoeggen	360	429	438	452	479

Både Nidarvoll og Sunnland har behov for rehabilitering. Sunnland har et bygg som bare er midlertidig godkjent. Begge skolene bør dimensjoneres ut fra prognosene for området. Dette vil være en oppfølging av reguleringsplanen for Nidarvoll/Sunnland som har basis i eiendomsutviklingen i området.

Konklusjon

Nidarvoll og Sunnland har behov for rehabilitering.

Grensejusteringer

Prognosene viser at Utleira vil oppleve en sterk elevtallsvekst og bør få et elevgrunnlag mer tilpasset kapasiteten. Det gjøres derfor en grensejustering mellom Utleira og Nidarvoll/Steindal der flere elever går fra Utleira til Nidarvoll og Steindal. Disse justeringene foreslås gjennomført allerede fra 1. august 2010 for å bedre utnytte kapasiteten ved Steindal og Nidarvoll skole.

Videre justeres grensene slik at flere elever går fra Nardo til Nidarvoll. Det siste kan imidlertid bli mindre nødvendig da Nardos opptaksområdet på grunn av sin nærhet til NTNU vanligvis har stor utflytting mot skolestart.

Hoeggen sees i sammenheng med Blussuvoll og ny skole på Dragvoll (se kapittel 9.3). Primærområdet for Hoeggen blir Steindal og Utleira, mens det for Sunnland blir Nardo og Nidarvoll.

9.5 Leinstrand/Byneset

Boligbyggingen i dette området skjer i all hovedsak ved Nypvang skole.

Tabell 10: Prognose for elevtallsutvikling Leinstrand/Byneset – barnetrinnet

Skole	Normal-kapasitet	Elevtall 2009/10	6-12 år 01.01.09	6-12 år 2015	6-12 år 2020
Nypvang	175	165	173	191	208
Spongdal	150	139	147	119	123
Rye	175	130	148	119	126

Tabell 11: Prognose for elevtallsutvikling Leinstrand/Byneset – ungdomstrinnet

Skole	Normal-kapasitet	Elevtall 2009/10	13-15 år 01.01.09	13-15 år 2015	13-15 år 2020
Spongdal	270*	189	200	203	208

* Ny skole ved årsskiftet 2012/13

Ved Spongdal planlegges nybygg med innflytting ved utgangen av 2013. Nypvang skole har behov for både rehabilitering og tilbygg.

Prognosetallene viser at det foreslåtte elevtallet i reguleringsplanen sannsynligvis er satt litt for høyt. Anslaget kan reduseres fra 90 elever til 75 per årstrinn. Dette gir fleksibilitet i forhold til ytterligere boligbygging i barneskoleområdene Nypvang, Rye og Spongdal.

Konklusjon

Nypvang skole har behov for både rehabilitering og tilbygg.

9.6 Byåsenområdet

Eneste nye store utbyggingsfelt er Marienborg (Åsveien) og Selsbakkveien 36b (Hallset).

Tabell 12: Prognose for elevtallsutvikling Byåsenområdet – barnetrinnet

Skole	Normal-	Elevtall	6-12 år	6-12 år	6-12 år
-------	---------	----------	---------	---------	---------

Trondheim kommune

	kapasitet	2009/10	01.01.09	2015	2020
Åsveien	525*	485	512	514	540
Nyborg	280	267	256	282	298
Byåsen	630	617	657	639	605
Hallset	525**	481	532	528	558
Dalgård	525	485	491	415	416
Stavset	350	385	394	322	291

*Åsveien ny skole i 2014/15

** Maksimumsantall

Tabell 13: Prognose for elevtallsutvikling Byåsenområdet – ungdomstrinnet

Skole	Normal- kapasitet	Elevtall 2009/10	13-15 år 01.01.09	13-15 år 2015	13-15 år 2020
Sverresborg	540	484	483	467	484
Selsbakk	360	310	377	361	355
Ugla	425*	526	520	459	405

*Inkludert paviljonger

Åsveien ferdigstilles med arealer for autisttilbudet i skoleåret 2014/15. Hallset har et bygg fra 1970 som har behov for en omfattende rehabilitering og tilpasning til dagens elevtall. Bygget var opprinnelig ikke godkjent. Hallset bør stå høyt på rehabiliteringslisten. Etter denne rehabiliteringen vil all bygningsmasse ved barneskolene i Byåsenområdet være nybygd eller rehabilitert etter 1993.

På ungdomstrinnet har Ugla og Selsbakk behov for rehabilitering og utvidelse. Begge skolene har i dag to toetasjers paviljonger. Ugla skole, innflyttet i 1968, har behov for omfattende rehabilitering. Skolen bør da dimensjoneres ut fra det framtidige behov som vil variere mellom 400 og 450 elever. Selsbakk skole har behov for å få utbedret forskriftsmangler. Disse er i hovedsak knyttet til ansattes arbeidsmiljø i forhold til lærerarbeidsplasser.

Konklusjon

Hallset har behov for rehabilitering, mens Ugla og Selsbakk har behov for rehabilitering og utvidelse.

Grensejusteringer

Det bør vurderes om elevene i Selsbakkområdet (Hallset) skal gå til Romolslia. Bakgrunnen for dette er at det ser ut til å være umulig å sikre en trygg skolevei fra Selsbakk til Hallset for elevene på barnetrinnet. På ungdomstrinnet må disse elevene fortsatt gå til Selsbakk skole. De øvrige elevene ved Romolslia går til Huseby skole på ungdomstrinnet. Det brukes i dag ressurser på skoleskyss. Skoleveien fra dette området mot Romolslia skole bør vurderes og eventuelt utbedres før en grensejustering iverksettes.

Det foreslås en grensejustering mellom Selsbakk og Ugla ved at alle elevene ved Dalgård skole går til Ugla på ungdomstrinnet. Etter en slik justering vil Sverresborg rekruttere fra Ila, Åsveien og Nyborg, Selsbakk vil rekruttere fra Hallset og den delen av Byåsens opptaksområde som ligger øst for Byåsveien og Ugla vil rekruttere fra Stavset og Dalgård og den delen av Byåsens opptaksområde som ligger vest for Byåsveien.

9.7 Området fra Romolslia til Kattem

Fra Romolslia til Kattem ligger det en rekke på i alt 8 barneskoler og 4 ungdomsskoler hvor de fleste har god kapasitet. Det er planlagt lite utbygging i området. Unntakene er Lund Østre (Kattem) med 300 boliger fram mot 2016, Lund Østre (Åsheim) fra 2019 og Flatås nord mot 2020.

Tabell 14: Prognose for elevtallsutvikling området Romolslia/Kattem – barnetrinnet

Skole	Kapasitet	Elevtall 2009/10	6-12 år 01.01.09	6-12 år 2015	6-12 år 2020
Romolslia	280	158	199	209	203
Flatåsen	630	508	551	547	568
Kolstad	350	271	271	236	229
Saupstad	315	241	212	265	290
Stabbursmoen	350	291	347	360	375
Åsheim	460	392	391	416	413
Kattem	350	291	312	369	387
Breidablikk	245	252	185	170	165

Tabell 15: Prognose for elevtallsutvikling området Romolslia/Kattem – ungdomstrinnet

Skole	Normal- kapasitet	Elevtall 2009/10	13-15 år 01.01.09	13-15 år 2015	13-15 år 2020
Flatåsen	270	233	232	230	253
Huseby	300	240	261	293	289
Stabbursmoen	150*	149	161	147	149
Åsheim u	450	376	461	415	448

*Inkl paviljong

Breidablikk fikk ved rehabiliteringen i 2005 tilpasset kapasiteten til elevgrunnlaget. De øvrige skolene på barnetrinnet har ledig kapasitet. Til tross for dette oppleves noen av skolene som trange på grunn av uhensiktsmessige arealer. Flere av skolene er heller ikke tilpasset kravene til garderober og sanitærforhold. I tillegg tilfredsstiller de ikke kravene om tilgjengelighet. Gjennom samlebevilgningen i investeringsbudsjettet gjennomføres det tiltak i disse anleggene.

Når det gjelder de fire skolene med elever på ungdomstrinnet, så er Flatåsen og Åsheim tilpasset elevtallsgrunnlaget og fremstår som henholdsvis rehabilitert og ny. Huseby har behov for en omfattende rehabilitering, mens det ved Stabbursmoen gjennomføres et delprosjekt.

Flatåsen gjennomgår en rehabilitering nå, og skolen er da tilpasset en normalkapasitet på 90 elever pr årstrinn 1. -10 klasse. Skolen har arealer for en gruppe (5 elever) sterkt funksjonshemmede rullestolbrukere. Kolstad er gradvis oppgradert, men den eldste bygningsmassen trenger fortsatt oppgradering. Deler av Åsheim barneskole må ha en omfattende rehabilitering.

Stabbursmoen har arealunderskudd i forhold til behovet, 50 elever pr trinn fra 1. til 10.kl, men beliggenheten ved høyspentlinjer gjør det vanskelig med tilbygg. Det foreligger klage på innemiljøet, og skolen bør ha en oppgradering av det tekniske anlegget. Byggets konstruksjon gjør det svært vanskelig å utbedre de tekniske anleggene uten omfattende kostnader. Vanskelig beliggenhet og et umulig bygg på grunn av lav takhøyde (problemer med føringen av nye ventilasjonskanaler) tilsier at dette er et lite framtidsrettet skolebygg.

Huseby har forskriftsavvik i forhold til både elever og ansatte. Disse må løses gjennom en rehabilitering. Det er også arealmangel i forhold til 300 elever som er beregnet normalkapasitet. Skolen er preget av stor belastning og uhensiktsmessige midlertidige løsninger i bygget. Skolen har omfattende fysiske problemer i

Trondheim kommune

forhold til Opplæringslovens § 9a. Formannskapet vedtok i 2006 å overføre midler fra miljøprosjekt ved Huseby skole til Flatåsen skole. Det kan være nødvendig ved en rehabilitering og tilbygg for å dekke arealmangel i forhold til forskrifter. I den forbindelse mener rådmannen det bør vurderes om en utbygging av Huseby også skal gi rom for ungdomstrinnet ved Stabbursmoen.

Konklusjon

Huseby har behov for en snarlig og omfattende rehabilitering. Kapasiteten bør beregnes slik at ungdomstrinnet på Stabbursmoen kan flyttes til Huseby. Deler av Åsheim barneskole og Kolstad har også behov for rehabilitering.

Kapasiteten på barnetrinnet er stor i området, og rådmannen vil vurdere det framtidige behov for strukturendringer når man ser effekten av utbyggingene.

Grensejusteringer

I tråd med diskusjonen i kapittel 9.6 kan det bli aktuelt med en grensejustering mellom Hallset og Romolslia der flere elever går til Romolslia.

Stabbursmoen fikk ved forrige skolestruktursak i 2002 overført et område fra Breidablikk. Nå er elevtallet ved Breidablikk redusert og stabilisert på et nivå som tillater en utvidelse av Breidablikks opptaksområde mot Stabbursmoen. Grensene mellom de tre skolene Breidablikk, Stabbursmoen og Åsheim bør også gjennomgås og justeres. Justeringene må bygge på nærskoleprinsippet og trafiksikkerhet, men skolekapasiteten må bestemme omfanget. Tilsvarende vurderinger gjøres knyttet til kapasiteten på Kattem og Åsheim barneskole. Her må kapasiteten justeres ut fra behov når Åsheim rehabiliteres.

Kolstad og Saupstad har stor skolekapasitet. For å utnytte kapasiteten foreslås det å justere grensene mellom Saupstad og Kolstad slik at elevtallet øker på Kolstad, og mellom Stabbursmoen og Saupstad slik at flere elever går til Saupstad. Saupstad har etter hvert fått en meget høy andel av elever med minoritetsspråklig bakgrunn, og denne andelen vil kunne reduseres gjennom en slik grensejustering.

Til slutt bør det gjøres en grensejustering mellom ungdomstrinnet ved Stabbursmoen og Huseby etter en rehabilitering av Huseby. Dette vil gi grunnlag for en avvikling av ungdomstrinnet ved Stabbursmoen. Rådmannen vil gjennomføre høring før eventuell iverksettelse for å ivareta god forvaltningsskikk.

9.8 Bratsberg

Skolen på Bratsberg er bygd ut fra en begrenset boligvekst. Her brukes rekkefølgebestemmelsene i reguleringsplanene aktivt. Dette innebærer at tilstrekkelig skolekapasitet skal dokumenteres før det gis igangsetningstillatelse for bygging av bolig.

Tabell 16: Prognose for elevtallsutvikling i Bratsberg – barnetrinnet

Skoler	Normal-kapasitet	Elevtall 2009/10	6-12 år 01.01.09	6-12 år 2015	6-12 år 2020
Bratsberg	140	106	103	110	132

Konklusjon

Det er ikke behov for ytterligere tiltak. Prognosene viser at så lenge rekkefølgebestemmelsene følges, vil kapasiteten være tilstrekkelig fram mot 2020.

9.9 Tillerbyen

Gjennom behandlingen av den forrige skolebruksplanen i 2002 ble det i løpet av den politiske behandlingen vedtatt å legge ned barnetrinnet ved Rosten skole. Bakgrunnen var elevtallsnedgangen i området. Nå vokser barnetallet igjen og det er behov for større kapasitet på barnetrinnet. Boligbyggingen i Tillerbyen er omfattende, men i hovedsak knyttet til Tonstads opptaksområde.

Tabell 17: Prognose for elevtallsutvikling i Tillerbyen – barnetrinnet

Skole	Normal-kapasitet	Elevtall 2009/10	6-12 år 01.01.09	6-12 år 2015	6-12 år 2020
Hårstad	350	361	390	396	357
Tonstad	350	384	381	508	612
Rosten	175	0	0	0	0

Tabell 18: Prognose for elevtallsutvikling i Tillerbyen – ungdomstrinnet

Skole	Normal-kapasitet	Elevtall 2009/10	13-15 år 01.01.09	13-15 år 2015	13-15 år 2020
Tonstad	150*	99	163	200	266
Rosten	250**	187	185	157	172

* Meget trangbodd, mangler spesialrom.

** 250 på ungdomstrinnet og 175 på barnetrinnet. Alternativt arealer for 450 ungdomsskoleelever.

Bygningsmassen inviterer til en helt ny tenkning når det gjelder skolestruktur. Elevtallsveksten vil kreve omfattende investeringer som igjen vil være avhengig av skolestrukturen. I dag fungerer Rosten skole som ungdomsskole, Hårstad skole som barneskole og Tonstad skole som 1-10 skole. Med denne strukturen ser rådmannen tre alternativer i forhold til framtidig skolestruktur.

9.9.1 Alternativ 1: Rosten som 1-10 skole med 25 elever per trinn på 1.-7. trinn

Forslaget innebærer at Rosten blir ungdomstrinn for elever fra både Hårstad og Rosten. Ut fra dette alternativet får skolen et relativt stort elevtall på ungdomstrinnet, og et relativt lite barnetrinn. I dette alternativet forsetter Tonstad som 1-10 skole, mens elevtallet ved Hårstad reduseres betydelig.

Grensen mellom Tonstad og Rosten går i dag gjennom et friområde. Dette er en naturlig deling. I østområdet skjærer grensen gjennom boområder. En gjenåpning av barnetrinnet på Rosten vil innebære en flytting av nærområdene Rognbudalen og Romemyra til Rosten. Området øst for parken må tredeles hvor Hårstad får det sørligste området og Tonstad det nordligste. Etter hvert som barnetallet øker mot kapasitetsgrensen, vil det være nødvendig å ha flytende grenser i dette området. Det vil si at grensene flyttes hvert år.

Selv med alle årstrinn på plass vil det være en utfordring med et begrenset barnetrinn (20-25 elever hvert år i starten) sammen med et stort ungdomstrinn på samme skole. Forrige høringsrunde viste en massiv motstand mot denne løsningen. Høringssvarene ba om at Rosten skole måtte gjenåpnes med alle årstrinn, eventuelt 1.-4. som en minimumsløsning.

Det vil være forvaltningsmessig komplisert å flytte elever fra Hårstad og Tonstad til Rosten. Tidligere er dette gjort når nye skoler åpnes, men her handler det om tre eksisterende skoler hvor det i utgangspunktet er vanskelig å trekke naturlige grenser.

Alternativet krever investeringer på Tonstad gjennom rehabilitering og påbygging. Ute i perioden når

Trondheim kommune

Rosten fylles opp, må det gjennomføres bygningsmessige endringer.

9.9.2 Alternativ 2: Rosten som 1-10 skole med 50 elever per trinn på 1.-10. trinn

Alternativet innebærer at Hårstad skole bygges ut til en framtidig 1-10 skole. Dette innebærer at alle de tre skolene i Tillerbyen blir 1-10 skoler. Velges dette alternativet kan 1.-4. trinn ved Rosten skole åpnes fra 1. august 2010. Løsningen vil dekke en skolekapasitet på barnetrinnet tilsvarende 980 elever og 450 elever på ungdomstrinnet. Disse tallene ligger like over de høyeste prognosetallene helt fram til 2035.

Alternativet krever større investeringer. Tonstad må fortsatt utvides og rehabiliteres, Hårstad må utvides til å bli en 1-10 skole, Rosten vil også ha behov for tilbygg. Rosten var opprinnelig en 1-10 skole for samme elevtall, men var som Tonstad bygd etter prinsippet om delt skoledag og uten SFO. Løsningen vil dekke en skolekapasitet på 1150 elever på barnetrinnet og 540 elever på ungdomstrinnet. Dette kan gi noe overkapasitet, men det vil dekke den usikkerhet som ligger i ethvert prognosemateriale. Det er ikke nødvendig å investere før behovet er bedre dokumentert.

9.9.3 Alternativ 3: Rosten etableres som en ungdomsskole for hele Tillerbyen

Alternativet innebærer en avvikling av ungdomstrinnet på Tonstad. Dermed vil både Hårstad og Tonstad være rene 1-7-skoler. Ut fra prognosene vil Tonstad skole i dette alternativet ha kapasitet til 80 elever pr årstrinn. Endringen vil være uheldig i forhold til det autisttilbudet som er påbegynt, men rådmannen mener at premissene for videre planlegging er endret i og med bystyrets vedtak om å lokalisere hovedtilbudet på Åsveien.

Dette alternativet vil også kreve investeringer, men nå i hovedsak knyttet til rehabilitering og utvidelse av Tonstad skole.

9.9.4 Konklusjon

Tonstad skole har forskriftsavvik i forhold til arbeidsmiljøet for både elever og ansatte, samtidig som arealmangelen er prekær. Etter at man har valgt et av de tre alternativene, må skolen så snart som mulig rehabiliteres.

Rådmannen anbefaler alternativ 3. Dette alternativet krever mindre investeringer enn de to øvrige. Det gir også en mer naturlig deling av opptaksområdene på barnetrinnet. Selv om små 1-10 skoler er en vanlig løsning i landet for øvrig, stilles det i de større byene spørsmål om hensiktsmessigheten ved en slik skolestruktur. Lokaliseringen vil gi et godt grunnlag for å utvikle samarbeidet med de to videregående skolene som ligger vegg i vegg med Rosten skole.

Forslaget kan iverksettes fra 1.august 2010 med en gradvis overføring av elevene på 8. trinn fra Tonstad til Rosten. Rådmannen vil gjennomføre en høring for å ivareta god forvaltningsskikk.

9.10 Okstad/Sjetne

Boligbyggingen i området Okstad/Sjetne er knyttet til fullføringen av Okstad østre.

Tabell 19: Prognose for elevtallsutvikling Okstad/Sjetne – barnetrinnet

Skole	Normal-kapasitet	Elevtall 2009/10	6-12 år 01.01.09	6-12 år 2015	6-12 år 2020
Okstad 1.-4.	160	100	100	120	120
Sjetne	400	352	356	372	341

Tabell 20: Prognose for elevtallsutvikling Sjetne – ungdomstrinnet

Skole	Normal-kapasitet	Elevtall 2009/10	13-15 år 01.01.09	13-15 år 2015	13-15 år 2020
Sjetne	225*	209	219	199	210

*Inkludert omfattende paviljongbruk

Skoleanlegget på Sjetne er gradvis rehabilitert ut fra tilgjengelig midler. 1.-7. trinn er i nye eller rehabiliterte lokaler. Sjetne skoles ungdomstrinn er i en paviljong med store setningsskader, bygningsmessig i dårlig forfatning og må sannsynligvis kondemneres. Det foreligger i dag formelle klager fra brukerne. Arealmangelen dekkes gjennom omfattende paviljongbruk. Spesialrommene er stort sett samlet i midlertidige paviljonger. Disse delene av anlegget trenger hurtig oppgradering. I forbindelse med denne oppgraderingen bør det tas en endelig avgjørelse knyttet til Okstads videre drift.

9.10.1 Eventuell nedlegging av Okstad skole

Okstad var opprinnelig bygd som en 1-4 skole for 50 elever på hvert årstrinn. Elevene går etter 4. trinn over til Sjetne skole som er en 1-10 skole. Okstad skole har aldri hatt mer enn 33 elever på noe årstrinn. I dag varierer antallet elever per trinn mellom 18 og 29 elever. I følge prognosene kan gjennomsnittstallet øke mot 30 pr årstrinn. Dette gir et nokså begrenset skolemiljø i et område der det i utgangspunktet er korte avstander mellom skolene.

Utbygging av skolen til 1-7 skole har vært vurdert. Skepsisen ligger i at det fortsatt vil være mindre enn 30 elever på de fleste årstrinn. Konsekvensen av forslaget vil være at Sjetne får årstrinn på barnetrinnet med mellom 30 og 40 elever, de fleste år ned mot 30.

Den ledige kapasiteten ved Okstad er i en periode benyttet til midlertidig barnehagelokaler. Skoleanlegget ligger gunstig til i forhold til transportveier fra store boområder til sentrale arbeidsplasser. Området i seg selv har full barnehagedekning, men på grunn av tilgjengeligheten kan det etableres barnehageplasser ut over befolkningsgrunnlaget i området.

Rådmannen mener at Okstad kan legges ned så snart rehabilitering av Sjetne er gjennomført. Det gjennomføres en analyse av bygget i forhold til å etablere barnehagedrift i lokalene. Skolebyggets fleksibilitet er imidlertid så stor at det eventuelt kan benyttes til andre formål hvor kommunen i dag leier lokaler.

Rådmannen har vurdert flytting av ungdomstrinnet fra Sjetne til Rosten, dette som en del av løsningen knyttet til alternativ 3 i kapittel 9.9. Med elevtallsveksten i Tillerbyen ville dette kunne blitt en ungdomsskole med mellom 600 og 650 elever. Selv om løsningen sannsynligvis ville være økonomisk lønnsom, både drifts- og investeringsmessig, mener rådmannen skolen ville bli for stor.

Konklusjon

Okstad kan legges ned når rehabilitering av Sjetne er gjennomført. Sjetne beholdes som 1-10 skole.

10 OPPSUMMERING

Rådmannen har hatt to mål med denne saken. Det ene målet er å sikre tilstrekkelig kapasitet i skoleanleggene til det elevtallet vi til enhver tid har. I områder der kapasiteten er sprengt er det nødvendig med mer areal og nye skoler. Samtidig er det mange anlegg som behøver rehabilitering. For å lykkes med dette innenfor et stramt investeringsbudsjett, mener rådmannen det er nødvendig med både nedlegging av skoler og nedlegging trinn ved enkelte skoler. I tillegg er det nødvendig å gjennomføre endringer i

Trondheim kommune

opptaksområdene ved flere skoler.

Rådmannens forslag i saken tar høyde for den usikkerheten som ligger i de nye prognosene. I de områdene der usikkerheten knyttet til prognosene er størst, har rådmannen valgt å avvente den videre elevtallsutviklingen før man treffer endelige beslutninger.

Det andre målet for denne saken er å skjerme og sikre lærertettheten og dermed kvaliteten på undervisningen. Jo mer av de økonomiske ressursene som bindes opp i kapitalkostnader og driftsutgifter på bygg og administrasjon, jo mindre blir det til skolens kjernevirksomhet.

De økonomiske besparelsene er dokumentert til minimum 10 mill.kr, men overstiger dette dersom en summerer effektiviseringen i grensejusteringene.

Rådmannen erkjenner og har forståelse for at de foreslåtte tiltakene vil medføre krevende omstillinger for elever, foresatte, ansatte og nærmiljø, men holder fast ved at de foreslåtte tiltakene samlet sett gir best mulig kvalitet for trondheimsskolen.

... Sett inn saksutredningen over denne linja

Rådmannen i Trondheim, 28.09.2009

Jorid Midtlyng
kommunaldirektør

Steinar Johnsen
rådgiver

Berit Kirksæther
rådgiver

Jan Hårvik
rådgiver

Liste over utrykte vedlegg

1. Nye befolkningsprognoser for trondheimsregionen september 2009
2. Bystyresak nr. 02/09, "Framtidig skolestruktur for grunnskolen i Trondheim.
Del 1: Skolenedleggelse"
3. Høringsnotat om skolestruktur datert 30.09.2008 fra rådmannen
4. Brev datert 08.09.09 fra Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU) ved Kalvskinnet skole
5. Brev datert 05.06.09 fra Birralee International School